

KOMITAS
SALON FUNÉRAIRE
Entrusted for over 25 years

Journey Home™ coverage included with new pre-arrangement contracts* (\$565 value)

www.komitas.ca (514) 331-0400

Արցախի Հանրապետության Ազգային Ժողովի յայտարարությունը Արցախի Հանրապետության ՅՅ-ամեակի առթիվ

1991թ. Սեպտեմբերի 2-ին ժողովրդական պատգամաւորների ԼՂԻՄ մարզային եւ Շահումեանի շրջանային խորհուրդների համատեղ նստաշրջանում ընդունուեց Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան հռչակման մասին պատմական որոշումը: Նոյն թուականի Դեկտեմբերի 10-ին կայացած համաժողովրդական հանրաքուէի արդիւնքներով եւ 1992թ. Յունուարի 6-ի «Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան պետական անկախութեան մասին» հռչակագրով կազմաւորուեց հայկական երկրորդ հանրապետութիւնը:

Շուրջ երեսուն տարիների ընթացքում, չնայած Ատրպէյճանի մշտական սպառնալիքներին, սահմանադրական ամուր հիմքերով եւ արդիւնաւէտօրէն գործող պետական ու ժողովրդավարական հաստատութիւններով Լեռնային Ղարաբաղի (Արցախի) Հանրապետութեան ժողովուրդը ապահովում էր հայկական երկրորդ հանրապետութեան զարգացումը՝ փորձելով դառնալ պետութիւնների համաշխարհային ընտանիքի մաս:

Արցախահայութեան համար այս ծանրագոյն ժամանակներում Արցախի (Լեռնային Ղարաբաղի) Հանրապետութեան Ազգային Ժողովը, առաջնորդուելով ժողովրդի կողմից իրեն վստահուած մանդատով եւ նրա ապագայի նկատմամբ պատասխանատուութեամբ, արձանագրում է.

- Արցախի (Լեռնային Ղարաբաղի) Հանրապետութեան ժողովուրդը իր ինքնորոշման իրաւունքն իրացրել է միջազգային իրաւունքի բոլոր նորմերին համապատասխան՝ որեւէ առնչութիւն չունենալով Ատրպէյճանական Հանրապետութեան տարածքային ամբողջականութեան հետ:

- Հայաստանի Հանրապետութիւնը, որպէս Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան խաղաղ կարգաւորման քանակցութիւններում Արցախի ժողովրդին ներկայացնող կողմ, անտեսելով ՀՀ Անկախութեան Հռչակագրից բխող պարտաւորութիւնները, շրջանցելով Արցախի Հանրապետութեան անվտանգութեան երաշխաւորի իր անվերապահ դերն ու խախտելով 1992թ. Յուլիսի 8-ի ՀՀ Գերագոյն

խորհրդի որոշումը, Արցախը ճանաչել է Ատրպէյճանի կազմում:

- Ատրպէյճանական Հանրապետութիւնը, որպէս Լեռնային Ղարաբաղի (Արցախի) Հանրապետութեան ժողովրդի նկատմամբ ցեղասպանութիւն իրականացրած կողմ, խաղաղութեան մասին բարձրագոյն յայտարարութիւններով մոլորեցնելով միջազգային հանրութեանը, այսօր էլ որդեգրել է հայկական հետքը Արցախից վերացնելու՝ պատմամշակութային ժառանգութիւնը ոչնչացնելու քաղաքականութիւն, շարունակելով պատանդի կարգավիճակով ապօրինաբար պահել դերիները, Արցախի (Լեռնային Ղարաբաղի) Հանրապետութեան ռազմաքաղաքական ղեկավարութեանը:

- Ռուսաստանի Դաշնութիւնը, որպէս ռուսական կայսրութեան եւ ԽՍՀՄ իրաւալիցող, հանդիսանալով 2020թ. Նոյեմբերի 9-ի եռակողմ յայտարարութեան կողմ եւ երաշխաւոր, իր փաստացի ներկայութեան պայմաններում չի կանխել Ատրպէյճանի կողմից Արցախի ամբողջական հայաթափումը:

- ԵԱՀԿ Մինսկի խումբը՝ ի դէմս համանախագահ երկրներ Ռուսաստանի Դաշնութեան, ԱՄՆ-ի եւ Ֆրանսիայի՝ որպէս Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութեան խաղաղ կարգաւորման միակ օրինական մանդատ ունեցող կառույց, վճռական կեցուածք չորդեգրեց իր իսկ կողմից հռչակած սկզբունքների պահպանման գործում: Ատրպէյճանն այդ ամէնը գնահատեց որպէս թուլութիւն եւ, արհամարհելով միջազգային հանրութեան կողմից ընդունուած ուժի չկիրառման մօտեցումները, 2020թ. եւ 2023թ. պատերազմական գործողութիւնների եւ ցեղասպանական քաղաքականութեան միջոցով բռնազրակեց միայնակ մնացած հայ ժողովրդի բազմադարեան բնօրրաններից մէկը՝ Արցախի (Լեռնային Ղարաբաղի) Հանրապետութեան տարածքը:

Արցախի (Լեռնային Ղարաբաղի) Հանրապետութեան ներկայացուցչական մարմինը, արտայայտելով Արցախի ժողովրդի կամքը, կոչ է անում.

ՀՀ իշխանութիւններին՝

— Միջազգային ատեաններում օրակարգային դարձնել Արցախի (Լեռ-

նային Ղարաբաղի) Հանրապետութեան ժողովրդի՝ հայրենիք հաւաքական կերպով վերադառնալու իրաւունքի հարցը:

ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի երկրներին՝

- Ազգերի ինքնորոշման, տարածքային ամբողջականութեան եւ ուժի չկիրառման սկզբունքների հիման վրայ շարունակել միջնորդական առաքելութիւնն Արցախի ժողովրդի՝ իր հայրենիքում ազատ ապրելու իրաւունքի իրացման նպատակով:

ՄԱԿ-ին, ՄԱԿ անդամ երկրներին՝

- Միջազգայնօրէն ստանձնած մանդատի, պարտաւորութիւնների եւ միջնորդութիւնների շրջանակում միջազգային հանրայայտ նորմերի եւ սկզբունքների, ինչպէս նաեւ Արցախի

(Լեռնային Ղարաբաղի) Հանրապետութեան հռչակման իրաւա-քաղաքական փաստերի հիմքով Արցախի ժողովրդի կողմից ընտրուած ներկայացուցիչների հետ գործակցութեամբ ապահովել Արցախի (Լեռնային Ղարաբաղի) Հանրապետութեան ժողովրդի՝ իրենց մշտական բնակութեան վայրեր վերադարձն ու այլ հաւասար եւ անկապտելի իրաւունքների իրացումը՝ որպէս ազատութեան, արդարութեան եւ համընդհանուր խաղաղութեան հիմք:

Մեր խոնարհումն ենք բերում ազատագրական պայքարի եւ պետականակերտման ճանապարհին իրենց կեանքը նուիրաբերած հերոսներին:

Ք. ԵՐԵՒԱՆ

Գոյժ

ՀՅԴ Գանատայի Կեդրոնական կոմիտէն կը գլոժէ մահը հաւատաւոր ընկեր եւ ՀՅԴ Գանատայի Կեդրոնական կոմիտէի առաջին կազմի անդամ Հայկ-Արամ Առաքելեանի մահը: Ընկեր Առաքելեանը իր անձնազիր մասնակցութիւնը ունեցած է Մոնթրէալի Հայ Կեդրոնի հիմնադրման:

MAZDA GABRIEL ANJOU

Kevork Asadourian
General Manager

7050, boul. Henri-Bourassa Est
Anjou, QC H1E 7K7
Tél. : 514 328-7777
mazdagabrielanjou.ca

THE ALL-NEW 2024 MAZDA CX-90 PLUG-IN HYBRID

Al-Nejmah

MIDDLE EASTERN SUPERMARKET

NOW OPEN
NOW OPEN

Սեփականատեր
Յարութ Միփան

Ընտանեկան բացառիկ գործառնություն
ուր կը գտնեք ձեր բոլոր կարիքները
ուտելիքներու վերաբերեալ

IN HOUSE

COFFEE ROASTING & GRINDING
ROASTING FRESH NUTS
SESAME GRINDING TO MAKE FRESH TAHINA
TANOOR BREAD & IRAQI SAMOON

Մուրճ աղալ եւ խարկել
Հնտեղէն աղալ օրական դրութեամբ
Շուշմայ աղալ եւ թահինի պատրաստել
Թոնիքի հաց եւ իրաքեան սոմուն

Supermarket | Restaurant | Bakery | Halal Butcher
Վաճառատուն, ճաշարան, փուռ, մսավաճառ

PHONE: 289.232.1200
3085 Hurontario St, Unit 1-6, Mississauga

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

Արցախը, Անկախութիւնն ու ազգակերտումը

«Մեր ամբողջ հպարտութիւնը, մեր ամբողջ տառապանքը, մեր մարդկային արժանապատուութեան այս ամբողջ լեզին եթէ մենք կը խմենք, կը խմենք միայն մէկ նպատակով, որ դիմադրենք, մաքառինք, մինչեւ որ հայութիւնը տիրանայ իր բոլոր իրաւունքներուն, իր ամբողջական եւ անկախ հայրենիքին»

Լեւոն Ծանթ

Անկախ պետութիւնը չի կրնար գոյատեւել առանց ազգային ինքնութեան, ազգային գաղափարախօսութեան, այն գաղափարական արժեքներով, որ կը միաւորէ համայն հայութիւնը՝ ի հայրենիք եւ ի սփիւռս աշխարհի: Ներկայ իշխանութիւնները, համակարգուած ձեւով հայ ազգի ապագան ուղենշող ազգային արժեքները ոտնակոխելով, Պատմական Հայաստանը հակադրելով «իրական» Հայաստանին, հայութեան ազգային յիշողութիւնը հեղձամահաճութեան կը դատապարտեն:

Արդէն իսկ վարչապետի իրերայաջորդ յայտարարութիւնները անառարկելի ապացոյց կը հանդիսանան այն իրողութեան, որ փոխանակ իրաւատէրը դառնալու Հայկական Հարցին, գործող իշխանութիւնները կը տապարահարեն Հայ Դատն ու Հայկական Հարցը եւ ճանապարհ կը հարթեն «Պատմական Հայաստան» մտայն յուշի վերածելու: Վերախմբագրելով պատմութիւնը, հարուած կ'ուղղուի մանաւանդ Յեղափոխութեան պատմութիւնը, հարուած կ'ուղղուի մանաւանդ Յեղափոխութեան պատմութիւնը, հարուած կ'ուղղուի մանաւանդ Յեղափոխութեան պատմութիւնը, հարուած կ'ուղղուի մանաւանդ Յեղափոխութեան պատմութիւնը, հարուած կ'ուղղուի մանաւանդ Յեղափոխութեան պատմութիւնը:

Սերունդները ազգային գաղափարախօսութեամբ դաստիարակելու առաջադրանքով է միայն, որ կարելի պիտի ըլլայ հայ ազգի կենսատարածքի ու ինքնութեան պահպանումը: Այս հաստատման տրամագծորէն հակոտնեայ ուղղուածութիւն որդեգրած են գործող իշխանութիւնները, վեց տարի է ի վեր, փայլելով իրենց բազմաբնոյթ ապագային ծրագրերով, կրթական ոլորտի դասագրքերէն սկսեալ:

Հայաստանի Ա. Հանրապետութեան անկախութեան հիմնադրութիւնէն մինչեւ Սեպտեմբեր 21, 1991-ի անկախութիւնը, իբրեւ պետութիւն եւ ազգ, Հայաստանը երկարամիակէտ պայքարի ու մաքառումի մէջ էր Թուրքիոյ եւ Ատրպէյճանի դէմ: 1994-ի Արցախեան հակամարտութեան հրադադարէն ետք մինչեւ 2020 թուական, վերանկախացած հայրենիքի անվտանգութիւնը երաշխաւորուած էր Հայաստանի Հանրապետութեան եւ Արցախի Հանրապետութեան այն ռազմավարական տարածքներով, որոնք առիթը ստեղծած էին Հայրենիքին վերածուելու ամբողջ պետութեան ու անխորտակելի դարձնելու իր սահմաններու պաշտպանութեանը: Արցախի կորուստով, խախտած է 26 տարիներու դիմադրողականութիւնը, եւ խոցելի դարձած է երկրի անկախութիւնն ու ինքնիշխանութիւնը:

Արցախը Հայաստանի Հանրապետութեան արեւելեան սահմանի կէս

տարածքի պաշտպանողական մարտկուռ պարիսպն էր, այն սպառազինուած պատնէշով:– որ կ'երկարէր Վարդենիսէն մինչեւ մերձարաքսեան արցախեան ափ: Հայաստանի սահմաններու անառիկութիւնն ու անխորտակելիութիւնը պայմանաւորուած են Արցախեան պարիսպով: Քարվաճառը իր անառիկ ու բարձրադիր դիրքով, ռազմավարական պատնէշ էր Վայոց Ձորի եւ Գեղարզունիքի արեւելեան սահմաններուն համար, որ միաժամանակ կ'ապահովէր Լաչինի միջանցքի, Վարդենիսի եւ Մարտակերտի արեւմտեան հատուածի անվտանգութիւնը:

Հայաստանի անկախութեան ու ապագայ կենսագործունէութեան հիմնախարխիւն է Արցախը, իր ռազմավարական բարձունքներով, լեռնաշղթաներով ու ջրային պաշարներով, այն Ազատ ու անկախ Արցախը՝ որ պատմութեան ընթացքին, դարերով դիմակայած էր մոնղոլական, պարսկական, արաբական, սելճուքեան եւ թրքական յարձակումներուն ու սադրանքներուն:

20-րդ եւ 21-րդ դարերու հայութեան դիմադրուած պատմական ու ճակատագրական փորձութիւնները՝ այսօր ուղեցոյց պէտք է հանդիսանան ազգի ողջ ներուժի համախմբման, միասնականութեան ու ազգային գաղափարախօսութեան պահպանման:

Արցախի ժողովուրդը սեփական ինքնիշխանութիւնը ձեւաւորելու իրաւունքը ունի, եւ առ այդ, Արցախի Հանրապետութեան միջազգային ճանաչման գործընթացը համազգային առաջնահերթութիւն պէտք է դառնայ, որուն զուգահեռ՝ Հայաստանի յանձնառութիւնը՝ երաշխաւորելու Արցախի ժողովրդի անվտանգութիւնն ու ինքնորոշման իրաւունքի իրագործումը եւ անվտանգութեան ապահովումը ռազմավարական առաջնահերթութեան պէտք է վերածուի:

Մաքառելու եւ պատնէշի վրայ կանգնելու պահն է: Պատերազմներէ եւ արհաւիրքներէ ետք, բազում ազգեր խորտակուած են, բայց ընկրկուէն ետք՝ վերականգնած: Արցախը տակաւին կը մնայ եւ պէտք է մնայ համազգային մեր քաղաքական օրակարգին վրայ, որպէս առաջնահերթութիւն ու բռնագրաւուած Արցախը վերահայացնելը՝ որպէս վսեմագոյն պարտաւորութիւն:

Գործող վարչախումբը Արցախի անկախութեան նշաձողը ոչ միայն զգետնեց՝ այլեւ տապալեց անկախութեան նշաձողը: Այժմ պէտք է վերականգնել նշաձողը: Փակուղիէն դուրս գալ ու փրկուել կարելի է, ժողովրդավարական հիմքով յեղաշրջելով ներկայ կացութիւնը՝ առաջին հերթին՝ հեռացնելով գործող ապագային ու ապիկար վարչախումբը:

«Հորիզոն»

Հրապարակուած է «Արցախ/Լեւոնային Լարաբաղ. ցեղային գտման դէպքի ուսումնասիրութիւն» գեկոյցը

Ընդհանուր առմամբ Հայ դատի Կեդրոնական գրասենեակը յայտարարութեան մը միջոցով տեղեկացուց, որ հրապարակուած է «Արցախ/Լեւոնային Լարաբաղ. ցեղային գտման դէպքի ուսումնասիրութիւն» գեկոյցը:

Ստորեւ՝ այդ յայտարարութիւնը.

«Միջազգային եւ համեմատական իրաւունքի կեդրոնը, Հայ դատի համակարգում գործող Հայկական իրաւական կեդրոնի հովանաւորութեամբ, հրապարակել է մանրամասն գեկոյց՝ անդրադառնալով Արցախում տեղի ունեցած վերջին ցեղային գտումներին, որոնք պայմանաւորուած են Ատրպէյճանի երկարատեւ հակահայկական խտրական քաղաքականութեամբ: Զեկոյցը վիճարկում է, որ Արցախի շրջափակումը, ռազմական յարձակումը եւ յաջորդող բռնի տեղահանումը իրարից առանձնացուած միջադէպեր չեն, այլ՝ հայերի դէմ խորապէս արմատացած կառուցային քաղաքականութեան դադարակէտ:

«Զեկոյցը տարբերակում է «ցեղային գտումներ» եւ «ցեղասպանութիւն» հասկացութիւնները՝ նշելով, որ, թէեւ ցեղասպանութիւնը սահմանուած է խմբին ամբողջութեամբ կամ մասնաւորի ոչնչացնելու մտադրութեամբ, ցեղային գտումները ներառում են որոշակի տարածքից խմբի բռնի հեռացում՝ բռնութեան եւ անբեկելիութեան միջոցով: Արցախի դէպքում եւրոպական խորհրդարանը եւ տարբեր փորձագէտներ իրադարձութիւնները դասակարգել են որպէս ցեղային գտումներ, ոմանք այս դասակարգումը տարածել են նաեւ ցեղասպանութեան յանցագործութեան վրայ՝ կապուած ծանր պայմանների եւ

համակարգուած ոչնչացման սպառնալիքի հետ:

«Զեկոյցի ներկայացրած ապացոյցները ցոյց են տալիս, որ Ատրպէյճանի քաղաքականութիւնը, ներառեալ՝ շրջափակումը եւ ռազմական գործողութիւնները, արտացոլում են Արցախի հայկական ներկայութիւնը արմատախիլ անելու միտումնաւոր փորձ: 2022 թ. Դեկտեմբերին սկսուած շրջափակումը սարսփելի պայմաններ ստեղծեց՝ սահմանափակելով հիմնական ապրանքների եւ ծառայութիւնների հոսքը, ինչը յանգեցրեց սննդի, դեղորայքի եւ վառելիքի խիստ պակասի: Արդիւնքում առաջացած հումանիտար (մարդասիրական) ճգնաժամը յանգեցրեց համատարած թերսնուցման, առողջութեան վատթարացման եւ կրթական ու առողջապահական ծառայութիւնների խաթարման: Զեկոյցը մանրամասնում է, թէ ինչպէս են ատրպէյճանական ուժերը թիրախաւորել գիւղատնտեսական աշխատանքները եւ խոչընդոտել տեղական սննդի արտադրութիւնը՝ խորացնելով հայ բնակչութեան տառապանքը:

«2023 թուականի Սեպտեմբերին սկսուած ռազմական յարձակումը աւելի սաստկացրեց ճգնաժամը: Զեկոյցը փաստում է, թէ ինչպէս է այդ յարձակումը, որ սկսուել է սաստիկ արտոններով եւ քաղաքացիական ենթակառուցուածքներին հասցուած համատարած վնասներով, յանգեցրել քաղաքացիական բնակչութեան զգալի զոհերի եւ տարհանման աշխատանքների լուրջ խափանումների: Ռազմական յանցագործութիւնների, այդ թւում՝ հայ խաղաղ բնակչութեան խոչտանգումները եւ անդամահատումները մասին հա-

ղորդումները ընդգծում են յարձակման դաժանութիւնը եւ այդպիսի գործողութիւնների նշանակութիւնը Արցախից հայ բնակչութեան բռնի տեղահանման գործում:

«Զեկոյցը նաեւ ընդգծում է հայկական մշակութային եւ կրօնական վայրերի շարունակական ոչնչացումը Ատրպէյճանի իշխանութիւնների կողմից, որոնք համակարգուած ձեւով ջնջում են հայկական հետքերը: Այս աւերումը ներառում է եկեղեցիների, պատմական յուշարձանների եւ խաչքարերի ոչնչացումը, ինչպէս նաեւ՝ հայկական մշակութային հետքերը վերացնելու համար յուշարձանների հուղիքում նեղակցումը: Զեկոյցը պարունակում է արբանեակային պատկերներ եւ փաստաթղթեր այնպիսի կազմակերպութիւններից, ինչպիսին է «Caucasus Heritage Watch»-ը, ինչը ցոյց է տալիս մշակութային ոչնչացման չափը, որ դատապարտուած է միջազգային կառոյցների կողմից, ինչպէս՝ ԵՈՒՆԵՍԿՕ-ն եւ Եւրոպական խորհրդարանը:

«Զեկոյցն ընդգծում է, որ մշակութային այս ոչնչացումը եւ շրջափակման ազդեցութիւնը արտացոլում են ատրպէյճանական հասարակութեան մէջ հակահայկական տրամադրութիւնների աւելի լայն օրինաչափութիւնը: Այն նկարագրում է, թէ ինչպէս է ատրպէյճանական պետական հետտրամադրութիւնը, ներառեալ՝ հակահայկական բռնութեան հերոսացումը եւ հայերի նուաստացուցիչ պատկերները, ստեղծել ապամարդկայնացման եւ խտրականութեան միջավայր: Այս միջավայրը յաւերժացնել է պետութեան կողմից

աջակցուող նախաձեռնութիւնների միջոցով, ինչպիսին է Պաքուի «Ռազմավարի պուրակ»-ը եւ ընկերային ցանցերում տարածուող հակահայկական ատկութեան խօսքը:

«Աւելի'ն. գեկոյցում նշուած է, որ Ատրպէյճանի իշխանութեան տակ գտնուող հայերի նկատմամբ վերաբերմունքը, ներառեալ՝ քաղաքական դրդապատճառներով Արցախի քաղաքական առաջնորդների կալանաւորումը եւ հակահայկական բռնութեան շարունակական հերոսացումը, արտացոլում է մարդու իրաւունքների միջազգային չափանիշների անտեսումը: Այն ընդգծում է, որ հայկական մշակութային ինքնութեան համակարգուած ժխտումը եւ մշակութային ժառանգութեան վայրերի ոչնչացումը Արցախում հայկական ներկայութիւնը վերացնելու Ատրպէյճանի աւելի լայն ռազմավարութեան անբաժանելի մասն է:

«Եզրափակիչ մասում գեկոյցը կոչ է անում միջազգային գործողութիւններ ձեռնարկել այս խախտումները վերացնելու համար՝ ընդգծելով տեղահանուած հայ բնակչութեանն աջակցութեան անհրաժեշտութիւնը: Այն նաեւ ընդգծում է, որ հայկական մշակութային ժառանգութեան ոչնչացումը, մարդու իրաւունքների կոտորտ խախտումները եւ Ատրպէյճանում հաստատուած իրաւական խտրականութեան հետ մէկտեղ, շարունակական վտանգ է ներկայացնում արցախահայկական համար եւ ընդգծում է միջազգային միջամտութեան հրատապութիւնը՝ կանխելու հետագայ վայրագութիւնները եւ աջակցելու հայերի իրաւունքների եւ ժառանգութեան վերականգնմանը»:

«Իրական Հայաստանը», եւ «իրականացումը»

Հայաստանի եւ Ատրպեյճանի միջեւ խաղաղութեան համաձայնագրի սպասումը մինչեւ հիմա Սամուել Պեքէթի ծանօթ անհեթեթի թատերախաղին, Սպասելով Կոտոյին, սպասման համահունչ կը թուի: Այսինքն՝ թէկուզ եւ սպասուած անձը/առարկան, այս պարագային՝ Կոտոյի/խաղաղութեան համաձայնագիրը, չգայ, սպասումը ինքնին կրնայ նոյնանալ այն անձ/առարկային հետ որ կը սպասուի: Թէեւ այս պարագային կրնայ համաձայնագիրը գալ բայց խաղաղութեան սպասումը թատերախաղի շարունակումը ապահովէ:

Հարցը այնքան ալ տրամային չէր ըլլար անշուշտ եթէ առնչակից չըլլար «իրական Հայաստան»-ի գոյտեսան: Աւելի ճիշդը՝ յստակ չէ թէ «իրական Հայաստան»-ն է որ խաղաղութեան համաձայնագրին գալուստը պիտի աւետէ, թէ հակառակը՝ խաղաղութեան համաձայնագիրը ծնունդ պիտի տայ «իրական Հայաստան»ին: Մինչեւ հիմա «իրական Հայաստան»էն կոնկրետ ունինք մաքէթ մը եւ, ինչպէս Կարէն Խանլարեան Դիմատետրային իր երեք իրերայաճորդ գրառումներով Յուլիսի սկիզբին կը բանաձեւէ, «գաղափարախօսութիւն» մը: Հայաստանի (յստակ չէ առայժմ «իրական» թէ այլ) տարբեր շրջաններուն մէջ մաքէթի վերնխաժացման պատասխանատուութիւնը իր վրայ վերցուցած է նոյնինքն Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը, որուն մօտ ալ պահուած է կարծես մաքէթին օրիփնալը:

«Իրական» Հայաստանի հասկացողութիւնը, կամ անոր գաղափարախօսութիւնը, կը բացառէ իրականանալի Հայաստանի մը ընկալումը որպէս ոչ-իրական, որպէս ինքնախաբէտութիւն, որպէս վտանգաւոր ցնորամտութիւն կամ ութոփիա: «Իրականանալի» յղացքը սակայն կրնայ մեկնաբանուել շատ տարբեր: Իրականանալի են, ինչպէս վերլուծած է Սփիւռքի մտածող Վազգէն Եթիմեան, «մարդու հոգեխառնութեան եւ հոգեբանական կառոյցին ծնունդ առած բոլոր հեռանկարները, որ մարդկային ճիշդութիւնը իրականանալու յոյսը կու տան, բայց դեռ չեն իրականացած»: Այդ «մտալոգացում-իրականացում գոյգ»-ի բարդագոյն հանգրուանին, կը հասնինք «երբ անոնց սկզբնաղբիւրներն հանդիսացող հոգեխառնութիւնն ու հոգեկան կառոյցն ալ մարդկային ճիշդութիւնը կատարելագործելի համարենք եւ այս հեռանկարը ընկերային կեանքի մէջ իրականացնել կը փորձենք»: Ատոր համար ալ անհրաժեշտ են «այդ հաւաքականութեան հոգեխառնութիւնն ու տուեալ պահուած մտահոգութիւնները իւրացուցած անձերով, որոնք, այդ հոգեխառնութեան ազատ գարգացման ի խնդիր, անոր պարտադրած կաշկանդումները յաղթահարելու իղձը, ցանկութիւնը կամ ներքին մղումը կ'ունենան»: Այս գրառումը, որ խորագրուած է «Իրականանալին», մաս կը կազմէ Վարչապետ ստորագրութեամբ Ազգակազմակերպութեան Դրօշակի մէջ Վազգէն Եթիմեանի «Շարժումն մտածումը» գրութիւններու շարքին (Ժ. Կ. տարի, թիւ 15, 24 Ապրիլ 1983), որոնք առանձին հատորով Վիզէն Աւագեանի խմբագրութեամբ հրատարակուած են 2023-ին, Հ. Յ. Դ. Լիբանանի Կեդրոնական Կոմիտէի Դատարարական Յանձնախումբի նախաձեռնութեամբ, Պէյրութի Վահէ Սէթեան տպարանէն:

Վազգէն Եթիմեանի, ինչպէս նաեւ Սփիւռքի մէջ Հայ Դատի ամենապիտանական այդ ժամանակաշրջանին հայ քաղաքական մտածողութիւնը կերտող միւս մտաւորականներուն համար, «իրական» Հայաստանը բանավէճի ու քննարկման նիւթ չէր կրնար ըլլալ: Կար խորհրդային Հայաստանը որպէս քաղաքական իրականութիւն, կար Հայ Դատի պահանջատիրութիւնը, որ այն ժամանակ կեդրոնացած էր «մոռցուած» Յեղասպանութեան միջազգային ճանաչման առաջնախնդրին վրայ, եւ կար հարցականի տակ չգրող պատմական, ամբողջական Հայաստանը, որպէս այն «հոգեխառնութիւնը» որուն կ'ակնարկէ Եթիմեանը, եւ կը զգուշացնէ որ անոր «բացակայութեան, հաւաքականութիւնը կասկածամիտ եւ

վերապահ դիրքեր կ'որդեգրէ: Հարց կը տրուի, օրինակ, եթէ իրականանալի համարուող հեռանկարները իսկապէս իրականանալի են, թէ ցնորածին: Նման հաւաքականութեան մը համար, նորարական, յառաջատուական եւ ապագայապաշտ ամէն ձգտում առօրեայ հանգիստը խոտովող երեւոյթ է»: Ահա թէ ինչո՞ւ Եթիմեանը «այս հոգեխառնութիւնը իւրացնելու ամէնէն արագ եւ յառաջատուական եղանակներուն մասին» մտածելը հրամայական կը գտնէ, «որպէսզի իրականանալի մեր գերագոյն հեռանկարին առաջին հանգրուանը նուաճած ըլլանք»:

Կը թուի թէ «իրական» Հայաստանի գաղափարախօսութիւնը կը թիրախաւորէ ճիշդ այս հոգեխառնութիւնը: Իր ցոյց տուած մաքէթին ընկերացած խօսոյթով, Փաշինեան չ'ակնարկեր ազգայնական հանրային սպառնալիքին դիմադրողականութեան: Ընդհակառակը՝ կ'ենթադրէ այդ դիմադրողականութեան անկարողութեան, ընդ որում պատերազմի սպառնալիքի չէզոքացման միակ ուղի կը նկատէ միակողմանի զիջումները: Այլապէս, այսինքն եթէ պատերազմի աւարտին նպատակադրուէր ատրպեյճանական սպառնալիքի չէզոքացումը, պիտի իւրացուէր իրականանալի Հայաստանի մը համար անհրաժեշտ հաւաքական հոգեխառնութիւնը որպէս «առաջին հանգրուան»: Եւ այդ կը նշանակէ ճիշդը կեդրոնացնել այդ ուղղութեամբ՝ պաշտպանական համակարգի վերակազմաւորումէն մինչեւ դիւանագիտական ոլորտի մէջ Ատրպեյճանի ներկայացում որպէս նախադրած, ներքաղաքական համաձայնութեան մինչեւ Սփիւռքի ներգրաւում, իրապաշտօնէն ձգտելով Հայաստանի Հանրապետութեան տարածքէն թշնամի ուժերու դուրս բերման եւ նոր յարձակումներու զսպումի կարողականութեան (վերա)կերտումի:

Այսինքն՝ եթէ Քառասունչորսօրեայ Պատերազմին անմիջականօրէն յաջորդած հանգրուանին, երբ «վնասուց վերահսկողութեան» (damage control) քաղաքականութիւնը մը անհրաժեշտ էր ժամանակ շահելու եւ պարտութեան պատճառած շոքային հոգեվիճակէն դուրս գալու համար, որդեգրուէր քաղաքականութեան այս այլընտրանքը, թերեւս եւ բացառուէր իրականանալի Հայաստանի իրապաշտութիւնը միտող «իրական» Հայաստանի պարտուողական խօսոյթին ու անոր համապատասխան յանձնուողական հոգեխառնութիւնը:

Քառասունչորսօրեայ Պատերազմի աւարտէն ի վեր յանձնուողական հոգեխառնութեան արմատաւորման առաջը առնելը պարտուած իշխանութիւններուն ընդդիմադիր քաղաքական ուժերու մեծագոյն մարտահրաւէրն է: Տիրող համոզում է որ յանձնուողական հոգեխառնութեան բացառումը, կամ այլեւս երեւի յետաշրջումը, պայմանաւորուած

է իշխանափոխութեամբ: Սխալ չէ այս տրամաբանութիւնը: Կը մնայ որ հիմնականը յանձնուողական հոգեխառնութեան յետաշրջումն ու իրականանալի Հայաստանի հոգեխառնութեան վերականգնումն է, ինչ որ, տրամաբանականօրէն, իշխանափոխութեան կամ առնուազն պարտութիւնը շարունակող քաղաքականութեան կասեցման պիտի առաջնորդէ: Հաւու թէ հաւկիթի առաջնութեան տրամաբանութեան պարզունակութեամբ պէտք չէ ընկալել այս մօտեցումը: Պարզապէս հարց տալ եթէ կան իրապաշտօնէն «իրականանալի» նպատակներ որոնց կարելի է ձգտել ի հեճուկա պարտուած իշխանութիւններուն, եւ անոնց հասնելու շօշափելի փաստերով սկիզբ տալ հաւաքական հոգեփոխութեան:

Եթէ Հայաստանի ներքաղաքական երկպառակտումը այնքան խոր է որ հաւաքական հոգեփոխութիւնը կարելի չէ դուրս բերել իշխանութիւն-ընդդիմութիւն բախումէն, ապա եւ Սփիւռքի մէջ, ուր Հայաստանի ներքաղաքական գործընթացին վրայ ազդելու ոչ մէկ լծակ կայ եւ, ընդհակառակը, եթէ տարակարծութիւնները դուրս գան փոխ-հանդուրժողական բանավէճի սահմաններէն, կրնան պատճառ դառնալ համայնքներու մէջ վտանգաւոր պառակտումներու, իրապաշտ «իրականանալի» նպատակներուն ձգտելը հրամայական կը թուի վերագտնելու համար այն զօրաշարժի կարողականութիւնը որուն փաստը տրուած է բազմիցս: Նման առաջադրանք, որ հիմնուած է հայութեան լինելութեան հարցերու սփիւռքեան մօտեցման եւ յանձնառութեան առկայութեան համոզումին վրայ, չ'ենթադրէր խզում՝ հայրենիքի մէջ ծաւալած բանավէճին թէ կոնկրետ քաղաքական գործընթացներուն հետ: Ընդհակառակը, թերեւս ձեւ մըն է բանավէճի տարածադաշտի ընդարձակման եւ Սփիւռք-հայրենիք փոխազդեցութեան միջոցի մը ստեղծումին՝ իշխանութիւն-ընդդիմութիւն երկբեւեռումէն անդին՝ հասարակական/քաղաքացիական աւելի ընդարձակ ոլորտին մէջ:

Վազգէն Եթիմեանն ու իր ժամանակակից Սփիւռքի մտաւորականները ստեղծեցին քաղաքական մտածողութիւն եւ անոր յատուկ ամբողջ բառապաշար մը, որոնք յատկանշեցին Հայ Դատի պահանջատիրութեան տարիներու հաւաքական հոգեխառնութիւնը: Աւանդ մնացած ամբողջ ժառանգ մը կայ, որ անհրաժեշտ է վերաթարմացնել ի խնդիր Սփիւռքի մէջ քաղաքական մտածողութեան եւ գործին ինքնուրոյնացման, թէկուզ եւ, կամ թերեւս որպէսզի, այդ մտածողութիւնն ու գործը հայաստանեան հայելիին ընդմէջէն դիտելու «առօրեայ հանգիստ» (Եթիմեանի գործածած բանաձեւումի յղումով), եթէ ոչ լծացումը, խանգարուի:

Խ. Տէր Ղուկասեան

Բագրատ Արք. Գալստանեան կը պահանջէ Արցախի հարցը բանակցային օրակարգին մէջ ներառել

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի՝ Պաքուին ներկայացուցած առաջարկը, ըստ Բագրատ Արք. Գալստանեանի, շատ նման է Կրանատայի մէջ առանց հակառակ կողմի համաձայնութեան թուղթ ստորագրելուն: Ըստ Բագրատ Արք. Գալստանի՝ սա «խաղաղութիւն մուրալ է»:

Վարչապետ Փաշինեան շաբաթ օրուան ասուելիս ժամանակ յայտնեց, որ Երեւանն ու Պաքուն ամբողջովին համաձայնեցուցած են խաղաղութեան համաձայնագրի 17 յօդուածներէն 13-ը, եւս 3 յօդուածի բառապաշարի մեծ մասը: Ապա աւելցուց, որ Հայաստանը նոր առաջարկ ներկայացուցած է Ատրպեյճանին՝ ստորագրել այն յօդուածներուն տակ, որոնք արդէն համաձայնեցուած են՝ միւսներուն քննարկումը ձգելով ապագային:

Բագրատ Արք. Գալստանը պահանջեց Արցախի հարցը բանակցային օրակարգին մէջ ներառել: Փաշինեանի հրաժարականը պահանջող Բագրատ Արք. Գալստանի եւ «Տաւուշը յանուն հայրենիքի» շարժման երէկուան հաւաքը, որ տեղի ունեցաւ Երեւանի Ս. Աննա եկեղեցւոյ շրջափակին մէջ, 2 Սեպտեմբերի՝ Արցախի Անկախութեան օրուան ընդառաջ էր:

«Արցախի հարցը փակուած չէ», յայտարարեց Արք. Գալստանը: «Անիկա իր բոլոր դրսեւորումներով եւ ծաւալումներով կը կազմէ հայկական օրակարգի առանցքը: Ինձի համար ընդունելի է Արցախը՝ թէ՛ իբրեւ անկախ հանրապետութիւն, թէ՛ վերամիաւորուած մայր Հայաստանին», ըսաւ ան՝ գործող իշխանութիւններէն պահանջելով հետամուտ ըլլալ Արցախի հիմնահարցը բանակցային օրակարգին մէջ ներառելուն:

Ան Հայաստանի իշխանութիւնները մեղադրեց «արցախցիներու տուել վերադարձի խոչընդոտը ըլլալու» յանցանքով:

ADVERTISE YOUR BUSINESS HERE

ԹՈՐՈՆԹՈՅԻ ՍԷՋ «ՅՈՐԻՉՈՆ»Ի ՁԵՐ ԾԱՆՈՒՅՈՒՄՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ԴԻՍԵՅԷՔ՝ ԺԱԳ ՎԱՐՊԵՏԵԱՆԻՆ

CALL JACK VARBEDIAN (416) 722-9225

Voyages HAIG Travel

Ձեր բոլոր ճամբորդական Կարիքներուն համար հեռաձայնել՝ (514) 284-7676

ՅԱՏՈՒԿ ԳԻՆԵՐ ԴԵՊԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆ...
 ԼՍԻՊԳՈՅՆ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՅԱՐՄԱՐՊԳՈՅՆ ԳԻՆԵՐ

*Նոր Հասցէ՝
 Voyages Haig Travel
 4150 Rue Sherbrooke Ouest suite 404A, Westmount, QC H3Z 1C2

PERMIS DE QUÉBEC

Tel: + 1 514-284-7676
 Email info@haigtravel.ca

ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ

ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՏԱՆ ՄԷՋ

ԳԱՆԱՏԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԱՄՍԱԹԵՐԹ

Է. ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 9, Սեպտեմբեր 2024

ԿԵԱՆՔԻ ԾԱՌԸ՝ ՔՐԻՍՏՈՍ

Գերեվարուած, ազատագրուած եւ ի տես ժողովուրդին բարձրացուած Խաչի տօնն է: Գերեվարուած խաչը վերահաստատուեցաւ իր հարազատ տան մէջ՝ ի նշան զօրութեան եւ փրկութեան:

Ինչ է խաչը: Առաջին հայեացքով՝ անկենդան ու անշունչ փայտ. անցեալի հին ընկալմամբ՝ մահուան անարգ գործիք:

Խաչի խորհուրդը ամենատարբեր օրինակներով կը պատկերուի Աստուածաշունչին մէջ: Հին Կտակարանի ստեղծագործութեան պատմութեան նկարագրութեան մէջ անիկա ստեղծագործութեան պակը հանդիսացող մարդուն բարիքին եւ անմահութեան համար տնկուած

Կենաց Ծառն է, որուն վայելչութենէն զրկուեցաւ անկեալ եւ մեղսակործան մարդը, անմահութեան փոխարէն մահը ճաշակելով:

Անիկա Ղեւիի ցեղէն Ահարոնի գաւազանի պատկերն է (Թուոց 17.8), աստուածային հրաշքով ծաղկած ու պտղաւորուած՝ զօրութեան, իշխանութեան եւ առաջնորդութեան տնօրինական խորհրդանիշն է:

Անիկա Մովսէսի ձեռքով Անապատին մէջ բարձրացած պղնձեայ օծի գաւազանն է (Հմմտ. Թուոց 21), ի տես թունաւոր օձերէն խայթումը ապերախտ ժողովուրդին, որ զղջալով եւ ակնասեւեռ այդ գաւազանին հայելով բժշկութեան արժանացաւ:

Թերթենք Նոր Կտակարանի գիրքերը: Դարձեալ, անկենդան ու անշունչ փայտն է, որուն վրայ Խաչեալը իր արիւնը թափելով ամենաթանկը պարգեւեց մարդուն: Այո՛, անկենդան փայտը՝ մահուան անարգ գործիքը դարձաւ նուիրումի, սիրոյ ու զոհողութեան խորան, բայց փառքի ճանապարհի եւ կեանք: Դարձաւ խորհրդանիշը անմահական եւ յաւիտենական կեանքի ծառին:

Եղեմական ծառը մահուան պտուղը տուաւ, իսկ Խաչը՝ կեանքի, բժշկութեան ու փրկութեան պտուղը: Խաչեալ ու Յարուցեալ փրկիչը առաւել կեանք պարգեւեց մեզի, անմահութեան Կեանքի Ծառ դառնալով:

Ծառը՝ Քրիստոսի Խաչը, եղեմական մահացու պտուղի փոխարէն Քրիստոսը պտղաբերեց, ի վայելչութիւն Խաչի ժողովուրդին: Խաչը Ահարոնի մշտաձաղկեալ գաւազանն է, ի ծաղկումն եւ յառաջնորդութիւն Խաչի ժողովուրդին: Խաչը Անապատին մէջ բարձրացուած մեղսաքափչ գաւազանն է, ի քաւութիւն եւ ի թողութիւն մեղաց, ի բժշկումն Խաչի ժողովուրդին:

Դառնանք մեր կեանքերուն եւ քննենք մեր սրտերը.

Ո՛ր է Խաչը, որ անոր ճամբաներէն քալենք անսահ ու անվրդով, որ անոր փարոսին սեւեռ մեր հայեացքով հասնինք փրկութեան նաւահանգիստ:

Ո՛ր է Կենաց Խաչը, որ անոր խորանին վրայ պատարագուող Քահանայապետին երկրպագութեան փութանք, որ Անոր պատարագումին հաղորդակից դառնանք:

Ո՛ր է Կենաց Ծառը, որ անոր հոգեշնորհ սաղարթներուն ներքեւ մեր կեանքի օրերը ապրինք, որ անոր շնորհաբաշխ պտուղէն ճաշակենք եւ բաժին հանենք մեր նմաններուն:

Եւ ո՛ր ենք մենք այս Ա. Խաչի ճանապարհին:

ԲԱՐԳԷՆ ԱՐՔԵՂԻՍԿՈՂՈՍ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

Քրիստոնէական հաւատքի խորհրդանիշը՝ Յիսուս Քրիստոսի Խաչափայտը, ժամանակներէն անդին ու տարածութիւններէն վեր է:

Խաչափայտը՝ սիրոյ եւ զոհողութեան խորհրդանիշը, ձեւաւորեց պատմութեան ընթացքը եւ կը շարունակէ առաջնորդել հաւատացեալներու կեանքը:

Խաչը այն վայրն է, ուր Աստուածորդին, կամովին զոհեց Իր կեանքը մարդկութեան փրկութեան համար: Անոր խաչելութիւնը ոչ միայն ողբերգական իրադարձութիւն էր, այլ աստուածային մարգարէութեան կատարումը եւ մեր հաւատքի հիմնաքարը: Խաչը կը բացայայտէ Աստուծոյ սիրոյ մեծութիւնը, այնպիսի սիրոյ, որ պատրաստ էր չարչարանքի եւ մահուան, որպէսզի մենք հաշտուինք Անոր հետ:

Պօղոս Առաքեալ կը վկայէ. «փրկութեան ճամբուն մէջ գտնուողներու համար Աստուծոյ զօրութիւնն է անիկա» (Ա. Կորնթացիներուն 1:18):

Քրիստոնէական Դաստիարակութեան մէջ խաչի կարեւորութեան ըմբռնումը կենսական է: Ամէնօրեայ յիշեցում է՝ այն շնորհքին, որ ստացանք Յիսուս Քրիստոսով: Խաչը մեզ կը մղէ վերցնելու մեր խաչերը, ինչպէս Յիսուս ըսած էր, եւ հետեւելու Անոր արդարութեան ուղիին, նոյնիսկ երբ դժուար է: Նոյնիսկ երբ նեղութիւնները մեզ պատեն, երբեք չյուսահատինք եւ տեղի չտանք, որովհետեւ «ով որ մինչեւ վերջը դիմանայ, անիկա պիտի փրկուի» (Մատթէոս 10:22):

Խաչը այն իրականութիւնն է, որուն միջոցաւ կարելի է ուսուցանել՝ քաւութեան, փրկութեան եւ Աստուծոյ սիրոյ փոխակերպող զօրութիւնը: Խաչը մեզի կը սորվեցնէ, որ տառապանքի մէջ կայ փառք, զոհողութեան մէջ՝ կեանք, եւ մահուան մէջ՝ յարութիւն:

Մեր հաւատքի ճանապարհին ընթացքին, թող խաչը մնայ մեր քրիստոնէական դաստիարակութեան ջանքերու կեդրոնը: Թող անիկա մեզ ներշնչէ, որ կարենանք ապրիլ կարեկցութեամբ, ներել այնպէս, ինչպէս մենք ներուեցանք, եւ սիրել այնպէս, ինչպէս Տէրը Ինք կը սիրէ մեզ:

Թող Խաչը չըլլայ միայն նշան մը, զոր կրենք կամ ցոյց տանք, այլ իրականութիւն մը, զոր կ'ապրինք ամէն օր:

Հայր Յակոբ

ՈՍԿԵՂԷՆ ՀԱՍԱՐ

«Գալով ինձի, քա՛ն լիցի որ մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի խաչէն զատ ուրիշ բանով պարծենամ: Այդ խաչին միջոցաւ աշխարհը մեռած է այլեւս ինձի համար, ինչպէս ես մեռած եմ աշխարհին համար»: (Գաղատացիս 6.14)

“As for me, however, I will boast only about the cross of our Lord Jesus Christ; for by means of his cross the world is dead to me, and I am dead to the world.” (Galatians 6.14)

ՄԵՐ ՀԱՅՐԵՐԸ ԿԸ ԽՕՍԻՆ

ՄՐՐՈՒԹԻՒՆՆ ՈՒ ԱՆԱՐԱՏՈՒԹԻՒՆԸ (ՄԱՔՐՈՒԹԻՒՆԸ) (ԲԱԺԻՆ Ե.)

«Այս քարոզը մանրամասնորեն կը սորվեցնէ, թէ սրբութեամբ, անարարութեամբ եւ մաքրութեամբ հոգին ինչպէս պէտք է ձգտի դէպի իր Տէրը, այսինքն՝ դէպի աշխարհի փրկիչը՝ Յիսուս Քրիստոս: Քարոզը նաեւ յարութեան արտեմ մարմիններու պարզած վիճակին, չարին, ազապ կամքին եւ մարդկային բնութեան ու պատիւին մասին կարգ մը շինիչ խօսքեր կը բովանդակէ»:

Աստուածասիրութիւնն ու մարդուն պատիւը

21.- Երբ մարդ կը սիրէ զԱստուած, Աստուած ալ իր սէրը անոր հետ կը միախառնէ: Եւ եթէ մարդ անգամ մը Աստուծոյ սիրոյն վստահի, Աստուած ալ զայն երկնաւոր հաւատքով կը լիացնէ եւ այդպիսով մարդը կը դառնայ կատարեալ էակ: Եւ երբ անձիդ իրաքանչիւր բաժինը Աստուծոյ կ'ընծայես, ապա Աստուած ալ իր ունեցածէն անոնց հետ կը միախառնէ, որպէսզի ինչ որ ունիս, անարատութեամբ կատարուի եւ սէրդ ու աղօթքդ ալ դառնան մաքուր, անբիծ եւ անարատ:

Մեծ է մարդուն պատիւը: Տես մեծութիւնը երկինքին ու երկրին, ինչպէս նաեւ՝ Արեւուն եւ լուսնին: Սակայն Աստուած չհաճեցաւ այդ արարածներուն մէջ հանգչիլ, այլ՝ միայն մարդուն մէջ: Այդ պատճառով ալ մարդը միւս արարածներէն շատ անլի արժէք ունի եւ թերեւս ալ հպարտանամ ու ըսեմ, ո՛չ միայն երեւելի արարածներէն, այլեւ՝ աներեւոյթներէն: Ան մեծ է նոյնիսկ «ծառայող հոգիներէն» (տես Եբր 1.4): Աստուածաշունչը Միքայէլ եւ Գաբրիէլ հրեշտակապետներուն համար երբեք չ'ըսեր. «Մեր պատկերին եւ նմանութեան պէս ընենք» (Շնն 1.26), այլ ասիկա կ'ըսէ մարդուն հոգեւոր էութեան, այսինքն՝ անմահ հոգիին համար, որովհետեւ գրուած է. «Տիրոջ հրեշտակը Աստուածավախ մարդոց կողքին պահակ կը կանգնի» (Սղ 34.7):

ՀՈԳԵՒՈՐ ՔԱՐՈՉՆԵՐ
Մեծն Սուրբ Մակար
(Հայացուց՝ Մակար Արք. Աշգարեան)
(Շարունակելի 7)

ԳԻՇԵՐԱՅԻՆ ԱՂՕԹՔ

Խաչի՛ Յիսուս,
Ինչքան աչքեր արցունքալոյս՝
Քեզի սեւեռ լուռ կ'աղօթեն, կը մրմնջեն անձայն բառեր:
Ես չեմ տեսներ աչքերն անոնց,
Ոչ ալ գիտեմ՝ թէ ինչ կ'ուզեն...
Պահ մը միայն զիս բարձրացրո՛ւ խաչիդ վրայ՝
Քու աչքերէդ լոյս՝ արեւալոյս, թող որ նայիմ աղերսական մարդոց աչքին...
Քեզ հասկնամ լոյս հայեացքով, թող որ նայիմ
Աղօթական անոնց աչքին: Ամէն

Արշալիր Գաբունեան

ՍԵՐՄՆԱՅԱՆԻ ԱՌԱԿԸ

Յիսուս տունէն ելաւ եւ գնաց նստաւ լիճին եզերքը: Շուրջը այնքան մեծ բազմութիւն մը կ'ապրուէր, որ ինք նաակ մտաւ եւ հոն նստաւ, իսկ ամբողջ բազմութիւնը լիճին եզերքը կանգնած մնաց եւ հետեւեալ առակը պատմեց.

- Սերմանող մը սերմ ցանելու ելաւ: Սերմանած ատեն հատիկներէն ոմանք ինկան ճամբուն եզերքը եւ թռչունները եկան եւ կերան զանոնք: Ուրիշներ ժայռոտ տեղ ինկան, ուր շատ հող չկար, եւ քանի հողը խորունկ չէր՝ անմիջապէս բուսան. բայց երբ արեւը ելաւ՝ այրեցան, եւ որովհետեւ արմատ չունէին՝ չորացան: Ոմանք ինկան փուշերու մէջ, եւ փուշերը ելան եւ խեղդեցին զանոնք: Իսկ ուրիշներ ալ ինկան լաւ հողի մէջ եւ պտուղ տուին, ոմանք մէկի տեղ հարիւր, ուրիշներ՝ վաթսուն եւ կամ երեսուն:

ԳԱՆԱՏԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ
ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԴՊՐՈՅԻ
ԱՇԱԿԵՐՏԻՆ ԳՐՔՈՅԿԸ

ԱՂՕԹՔ ԽՆԴՐԱՆՔՆԵՐՈՒ ԿԱՏԱՐՄԱՆ

Ո՛վ կեանքի յոյս, աղօթքները ընդունող, մեղքերը քաւող եւ խնդրանքները կատարող մեր Աստուածը՝ Քրիստոս. ընդունէ մեր պաղատանքը, Սուրբ Աստուածածնին եւ բոլոր սուրբերուն բարեխօսութեամբ: Լսէ մեզ, Տէր, եւ ողորմէ: Ներկէ մեզի, քաւէ եւ արձակէ մեր մեղքերը: Արժանի ըրէ՛ գոհութեամբ փառատրելու քեզ՝ Հօր եւ Միածին Որդիին հետ միասին. այժմ եւ յաւիտեան:

ԱՄԷՆ:

THE BOOK OF ROMANS

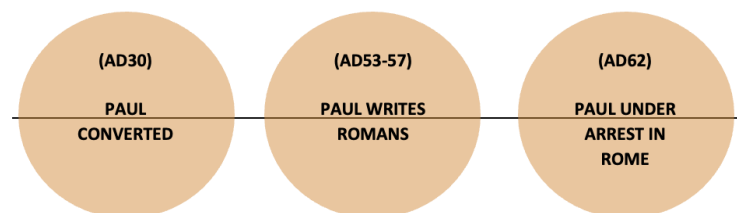
WRITTEN: AROUND AD55-58

WHAT YOU NEED TO KNOW:

Paul wrote this letter to the church in Rome just before he visited them. He wanted to clear up some misunderstandings between the Jewish and non-Jewish (Gentile) members of the church about the effect that Jesus' death has on the way we live out our faith. Romans gives us a strong overview of Paul's whole message about how we are put right with God through believing in Jesus. Christians were persecuted in Rome at this time, so you will also spot advice from Paul on how to behave in the face of an unfriendly society.

WHY READ IT?

There are some amazing chapters in this book that sum up who Jesus is, what he did and the difference that he makes. If you're looking for an overview of the difference that following Jesus makes, this is a brilliant book to read.

THE BOOK OF JOSHUA

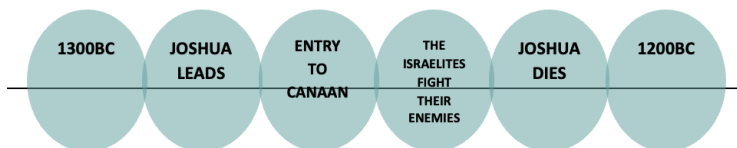
WRITTEN: PROBABLY 700-500BC

WHAT YOU NEED TO KNOW:

Joshua took over from Moses as leader of the Israelites, and this book sees him lead the people as they fight for and conquer the Promised Land. After walking in the desert for 40 years, the Israelites finally got to enter this new homeland, Canaan. However, before they could settle in the land, they had to fight many battles against enemies there, and the book of Joshua shows how God faithfully helped them. It's a book about God's fulfilled promises and highlights his authority, power and might.

WHY READ IT?

The book of Joshua that God is faithful to each of his promises, even if it takes a long time for them to come about. It teaches us to be patient and that we can trust God to keep his word. Ultimately, he is in charge.

PRAYER

We thank thee, O Father almighty, who didst prepare for us the Holy Church for a heaven, a temple of holiness, wherein the name of the holy Trinity is glorified. Amen.

We thank thee, O Christ the king, who didst grant unto us life by thy life-giving and holy body and blood; vouchsafe unto us forgiveness and thy great mercy. Alleluia.

We thank thee, O Spirit of Truth, who hast renewed the holy Church. Keep her without blemish by the faith in the Trinity, from henceforth for evermore. Alleluia.

The Divine Liturgy of the Armenian Apostolic Church
[The Prayers of Thanksgiving]

ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆԶԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԸ

Ե. ԴԱՐՈՒՆ ԻՆՉ ԹԱՐԳՄԱՆԵՑԻՆ ՄԵՐ ՀԱՅՐԵՐԸ

Մեր պատմությունն ծանօթ է, որ Ս. Սահակ Պարթև կաթողիկոս, Ս. Մեսրոպ Մաշտոց եւ ասոնց աշակերտները հայոց այբուբենի գիտն անմիջապես ետք, 404-405 թուականներում, ձեռնարկեցին Աստուածաշունչի թարգմանության, բնական է ենթադրել նախ ՆԿ-ի գիրքերէն, եւ յետոյ անմիջապես անցնելով ՀԿ-ին: Թէ էր իր աւարտին հասաւ այս առաջին թարգմանութիւնը, որ մեր պատմագրութեան մէջ «փութանակի թարգմանութիւն» բնորոշուած է (Կորին Վարդապետ եւ Մովսէս Խորենացի), ճշգրիտ չենք գիտեր, բայց կ'ենթադրուի, որ շատ արագ կատարուեցաւ եւ աւարտեցաւ անիկա:

Միս կողմէ, ծանօթ է, որ այս առաջին փութանակի թարգմանութիւնը ամբողջապէս գոհացուցիչ չէր: Թէ ձեռքի տակ եղած բնագիրները գոհացուցիչ չէին, եւ թէ սեղմ ժամանակն ու պայմանները թոյլ չէին տուած բաւարար ծանրութեամբ նայելու գործին: Այդ իրողութեան լաւ գիտակից, անգամ մը անմիջական պահանջները գոհացնելէ ետք, մեր թարգմանիչ հայրերը սկսան նոր թարգմանութեան մը մասին մտածել: Եւ բնական առիթը ներկայացաւ, երբ 431 թուականին Եփեսոսի մէջ գումարուեցաւ Տիեզերական 3-րդ ժողովը: Այդ առիթով, Ս. Սահակի եւ Ս. Մեսրոպի աշակերտներէն մէկ քանին, որոնք Կոստանդնուպոլիս ուսման դրկուած էին, վերադարձին իրենց հետ բերին Աստուածաշունչի «հաստատուն, ճշմարիտ եւ ստոյգ» օրինակներ: Այսպէս, 432 թուականէն սկսեալ, Ս. Սահակ կաթողիկոս, Եզնիկ Կողբացի եւ ուրիշներ վերատեսութեան ենթարկեցին Աստուածաշունչը, իսկ որոշ գիրքեր կամ բաժիններ երկրորդ անգամ թարգմանեցին:

Վերատեսութեան եւ երկրորդ թարգմանութեան այս գործը իր լրումին հասաւ մօտաւորապէս 435 թուականին:

Առաջին հերթին կ'ուզենք գիտնալ, թէ Աստուածաշունչի գիրքերէն ինչ թարգմանեցին մեր հայրերը: Դժբախտաբար 5-րդ դարու մեր պատմագրութիւնը իր տեղեկութեանց մէջ ժխտ է այս մասին, թէպէտ շուայօրէն կը ներքողէ թարգմանութեան սքանչելի արդիւնքը:

Կորին Վարդապետ շատ ընդհանուր եւ մեզի համար անբաւարար բացատրութիւն մը կու տայ՝ երեք խումբեր յիշելով, որոնք են.- Մովսէսն ու միւս մարգարէները, Աւետարանները, եւ Պօղոս՝ առաքեալներու ամբողջ գունդով:

Մովսէս Խորենացի ատելի ճշգրիտ բնորոշում մը կու տայ, ըսելով՝ թէ հայոց տառերուն իրաշալի ստեղծումէն անմիջապէս ետք, «Իսկոյն թարգմանութեան ձեռնարկելով, եւ խորհրդաբար սկսելով Առակներէն, ամբողջ քսաներկու յայտնի [գիրքերը] եւ Նոր Կտակարանը հայերէնի փոխարդեցին՝ ինք (=Ս. Մեսրոպ) եւ իր աշակերտները»: Այստեղ ՀԿ-ի գիրքերը կը կոչուին «քսաներկու յայտնիները»: Այս բացատրութիւնը հետաքրքրական է, նախ՝ որովհետեւ Խորենացի ըստ երեսնային երբայական ձեռով հաշուելով՝ 22 գիրք կը ճանչնայ ՀԿ-ին մէջ, եւ ապա՝ որովհետեւ «յայտնի» բնորոշումով կ'ակնարկէ երբայական կանոնին մէջ առնուած գիրքերուն, ի հակադրութիւն այն միւս գիրքերուն, որոնք իրէութեան ծանօթ էին որոշ չափով, բայց կանոնական չէին ճանչցուած, այլ կը կոչուէին «թաքուն» կամ «ծածուկ»:

Հայ եկեղեցոյ կանոնի հարցը ճիշդ հասկնալու համար պէտք չէ մոռնալ, սակայն, որ Խորենացիի վկայութիւնը կը վերաբերի առաջին թարգմանութեան: Ան ըսել կ'ուզէ, թէ իբրեւ ՀԿ-ի գիրքեր, մեր հայրերը առաջին հերթին թարգմանեցին միայն երբայական կանոնին մէջ ընդունուած գիրքերը, պարզապէս որովհետեւ անոնք նաեւ Ասորական եկեղեցոյ կանոնը կը կազմէին, եւ յայտնի է, որ մեր հայրերը Աստուածաշունչի առաջին թարգմանութիւնը կատարեցին ասորերէն թարգմանութեան վրայէն:

Սակայն երբ այսօր կը նայինք հայերէն (գրաբար) Աստուածաշունչներուն, անոնք ձեռագիր ըլլան թէ տպագիր, կը տեսնենք՝ թէ անոնց մէջ կան նաեւ «երկրորդական» կոչուածները, թիւով 11 հատ. - Եզրի Ա. եւ Գ., Յուդիթ, Տոբիթ, Մակաբայեցիներու Ա., Բ., եւ Գ., Իմաստութիւն Սողոմոնի, Բարութ, Սիրաք, եւ Աղօթք Մանասէ թագաւորին:

Երկու հիմնական հարցումներ կը ծագին մեր մտքին մէջ.- ա. Երբ թարգմանուեցան ասոնք, եւ երբ անցան մեր Աստուածաշունչներուն մէջ:

բ. Ինչ հանգամանքով ներկայ են ասոնք մեր Աստուածաշունչներուն մէջ. իբրեւ կանոնական գիրքեր, թէ՛ այլ հանգամանքով:

Վերը ըսինք, թէ մեր թարգմանիչները 432-435 թուականներուն երկրորդ թարգմանութիւն մը կատարեցին: Եւ որովհետեւ այդ երկրորդ թարգմանութեան ժամանակ ՀԿ-ին համար հիմնուեցան գլխաւորաբար Եփեսոսեան բնագրին վրայ, բնականաբար անոր մէջ գտան եւ թարգմանեցին ոչ միայն երբայական կանոնին մէջ առկա գիրքերը, այլ նաեւ այն միւսները, որոնք ճանչցանք իբրեւ երկրորդական գիրքեր: Այդ մասին կասկած չունինք, այլ ընդհակառակը, անոնց 5-րդ դարու թարգմանութիւն ըլլալուն մասին վկայութիւններ ալ ունինք, եւ նոյնիսկ նոյն դարէն եկող կրկնակ թարգմանութիւններ կան (ինչպէս Սիրաքի պարագային), որոնց մանրամասնութեանց մէջ չենք մտնել: Միս կողմէ գիտենք, թէ 5-րդ դարէն սկսեալ այս գիրքերէն նաեւ որոշ ընթերցումներ տեղ գտած են Ճաշոցին մէջ:

Գալով երկրորդ հարցումին, պէտք է ըսել՝ թէ պատասխանը մեքենական չէ: Աստուածաշունչի գիրքերուն հետ անոնց թարգմանութիւնը եւ նոյնիսկ կանոնական գիրքերուն կողքին գտնուող ղեռ բաւարար չեն մեքենականօրէն հետեցնելու, թէ ուրեմն այս երկրորդականութիւնները եւ սկիզբէն իսկ մաս կազմած են Հայ եկեղեցոյ Աստուածաշնչական կանոնին: Ճաշոցին մէջ անցնիլը նոյնպէս բացարձակ ապացոյց չի կրնար ծառայել այդ մասին, որովհետեւ ընթերցումներուն մէջ ունինք նաեւ հատուածներ՝ առնուած անկանոն կամ «պարականոն» գրութիւններէ, որոնք երբեք ալ Հայ եկեղեցիին կողմէ ճանչցուած չեն իբրեւ կանոնական:

Հարցը հետեւեալն է.- Տարբեր է թարգմանութիւն կատարելը, եւ տարբեր՝ զանոնք Աստուածաշունչի կանոնին մաս համարելը: Հետեւաբար, մեր հայրերը իբրեւ ինչ թարգմանեցին զանոնք. լոկ իբրեւ օգտակար գիրքեր, թէ՛ իբրեւ կանոնական, եւ հետեւաբար «աստուածաշունչ» գիրքեր:

Այդ մասին ոչ մէկ վկայութիւն կամ արձանագրութիւն ունինք 5-7-րդ դարերէն:

ԶԱՐԵՇ ԱՐՔ. ԱԶՆԱՌՈՐԵԱՆ
(ՇԱՐՈՒՆԱԿԵԼԻ 8)

ԱՌԱԿՍ ԶԻՆՉ ՑՈՒՑԱՆԷ...

ՍԱԼՈՐԻՆ, ԴԱՄՈՆԻՆ ԵՒ ԾԻՐԱՆԻՆ ԻՄԱՍՏՈՒԹԻՒՆԸ

Ակռները հարուածելու համար, սալորը, դամոնը [սալորի տեսակ] եւ ծիրանը կ'ամբաստանուին: Անոնք կը պատասխանեն.

- Դուք չէք գիտեր, բայց հմուտ բժիշկները գիտեն, որ մենք մարդու փորին կը վսասենք: Արդ, այդ ընելով հանդերձ, երբ անոնք կը շարունակեն ուտել, ինչ պիտի ընեն, եթէ ակռները չ'արենք, հետեւաբար, փոխան ամբաստանելու, պէտք է շնորհակալ ըլլաք:

Առակիս եզրակացութիւնը հետեւեալն է: Դառն եւ ապականիչ են մեղքերը եւ զանոնք գործելու նախաբայը դաժան է: Մոլի հիւանդները կ'ուզեն, որ մեղքերը հեշտութեամբ գործուին: Հետեւաբար, եթէ դժուարութեամբ գործուող մեղքերը այնքան ախորժելի են մարդոց, ինչ պիտի ընէին, եթէ դիպրութեամբ գործուէին այդ մեղքերը: Իսելամիտ բարեպաշտներուն համար յստակ է, որ երախտապարտ պէտք ըլլալ նախախնամողին եւ ոչ թէ ամբաստանել զայն:

Մխիթար Գոշ

WORDS OF COMFORT OUR REFUGE AND STRENGTH

God is our shelter and strength, always ready to help in times of trouble. So we will not be afraid, even if the earth is shaken and mountains fall into the ocean depths; even if the seas roar and rage, and the hills are shaken by the violence.

There is a river that brings joy to the city of God, to the sacred house of the Most High. God is in that city, and it will never be destroyed; at early dawn he will come to its aid. Nations are terrified, kingdoms are shaken; God thunders, and the earth dissolves.

The LORD Almighty is with us; the God of Jacob is our refuge.

Come and see what the LORD has done. See what amazing things he has done on earth. He stops wars all over the world; he breaks bows, destroys spears, and sets shields on fire. "Stop fighting," he says, "and know that I am God, supreme among the nations, supreme over the world."

The LORD Almighty is with us; the God of Jacob is our refuge.

PSALM 46

PATIENCE

Abandon your conditioned means of evaluating yourself as successful or not on the basis of immediate indicators. If you have a knowing within that you are on a much higher mission than what might show up today, you will free yourself from the folly of those current results. To be ahead in the beginning of the game can be a big disadvantage if it obscures your vision for the entire game.

Think about what you are doing in increments of five centuries rather than five minutes. Produce for those of us who will be here five hundred years from now and your emphasis will shift off of your immediate results to much greater affairs.

Be as patient with yourself, through all of your successes and disappointments, as you feel God has always been with you. When you can turn a problem over to a higher authority to which you are connected, you immediately shift to that knowing state of infinite patience, and you stop looking for little indicators of success for today only.

**WISDOM OF THE AGES
WAYNE W. DYER**

ՀԱՅ ԵԿԵՂԵՑՈՅ ՇԱՐԱԿԱՆՆԵՐԸ

Հայ եկեղեցոյ արարողութիւններուն ընթացքին երգուող հոգեւոր երգերը կը կոչուին Շարական:

Շարականը օրհներգութիւն է՝ ձօնուած ամենակալ Աստուծոյ: «Շարական» բառը պարզ ածանցաւոր բառ է՝ շար(ք) + ական: Սակայն կայ նաեւ այլ կարծիք մը, ըստ որուն՝ Շարական բառը կազմուած շար (= շարք) եւ ակ (= թանկագին քար) բառերէն, ուստի կը նշանակէ՝ «Թանկարժէք քարերու շարան», նկատի առնելով շարականներէն իւրաքանչիւրին գոհարանման արժէքը:

Շարականներ բովանդակող ժողովածու գիրքը կը կոչուի «Շարակնոց» կամ «Շարական»:

Հայ եկեղեցոյ մէջ գործածուող շարականներու թիւը մօտաւորապէս հազար է: Մեր մատենագիրքերուն մէջ կան գործածութենէ ու երգուելէ դարձած շարականներ, որոնք կը կոչուին Պարականոն Շարականներ:

Շարականները գրուած են շուրջ 1000 տարիներու ընթացքին՝ հինգերորդ դարէն մինչեւ տասնչորրորդ դար:

Շարական գրող բանաստեղծ հայրերը կը կոչուին Շարականագիր Հայրեր: Անոնցմէ գլխաւորներն են՝ Ս. Սահակ Պարթև, Ս. Մեսրոպ Մաշտոց, Ս. Մովսէս Խորենացի, Թարգմանիչ Ս. Վարդապետները, Ս. Յովհան Օձնեցի, Ս. Սահակ Զորափորեցի, Ստեփանոս Միւնեցի, Ս. Ներսէս Շնորհալի, Վարդան Վրդ. Արեւելցի եւ Յովհաննէս Վրդ. Պուլզ, եւ դեռ շատ ուրիշներ:

Շարականները գրուած են ոչ ծայրերու վրայ: Իւրաքանչիւր ծայր ունի իրեն յատուկ եղանակ, որուն համեմատ կ'երգուի: Շարականներուն եղանակները ընդհանրապէս յօրինուած ու երգուած են շարականը գրող բանաստեղծին կողմէ, որ միաժամանակ՝ երաժիշտ եղած է:

Տասներեքերորդ դարուն, Շարականներու երգեցողութիւնը դիւրացնելու համար՝ անոնց վրայ կը դրուին տեսակ մը երաժշտական նշաններ, որոնք ծանօթ են Խազ անունով: Այդ խազերը չափով մը կատարած են ձայնագրութեան, այսինքն՝ նօթայի դերը, եւ պահպանած՝ եղանակներու նկարագիրը:

Հայ եկեղեցոյ շարականները շատ արժէքաւոր են իրենց վսեմ բովանդակութեամբ, բանաստեղծութեամբ եւ հոգեզմայլ երաժշտութեամբ, որով նոյնիսկ օտարներու հիացմունք պատճառած են: Ըսուած է, որ եթէ նոյնիսկ օր մը յանկարծ Աստուածաշունչը կորսուի աշխարհի երեսէն, կարելի է զայն վերականգնել Հայ եկեղեցոյ շարականներէն քաղելով:

(Շարունակելի 5)
Տարեւ Աագ Քահանայ Միքայէլեան

ԱՌԱԿՍ ԶԻՆՉ ՑՈՒՑԱՆԷ...

ԽՈՒՇԵՄ ՆՈՆԵՆԻՆ

Անփորձ տունկ մը նոնենիին կը հարցնէ.
- Ինչնոյն այդքան առատ կը ծաղկիս եւ ապա կը խոնարհիս ու կը կախուիս:
Նոնենին կ'ըստ

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ ՇՆՈՐՀՔԸ

• Ինչ կը նշանակէ շնորհք:

Շնորհք շատ մը իմաստներ ունի, բայց հին, իր կրօնական իմաստով, կը նշանակէ այն կարողութիւնը կամ ընդունակութիւնը, զոր Աստուած կու տայ հաւատացեալներուն, գործադրելու եւ կատարելու համար իր կամքը:

Երբ կ'ըսենք այսինչ մարդը աստուածային ծիրք ունի կամ շնորհք, կ'իմանանք Աստուծմէ տրուած ծիրք մը, շնորհք մը:

Ընդհակառակը՝ երբ կ'ըսենք անշնորհք մարդ, կ'իմանանք այնպիսի մէկը, որ թէեւ մարդ է, բայց զուրկ է աստուածային շնորհքէ:

• Շնորհքը ուրեմն բնածին չէ՞ մարդուն մէջ:

Անշուշտ մարդիկ բնականէն օժտուած են այլեայլ ծիրքերով, այդ մարդիկ ըլլան քրիստոնէայ հաւատացեալ կամ ոչ:

Բայց որովհետեւ Աստուած է արարիչը կամ ստեղծիչը մարդուն, Ան է, որ կու տայ նաեւ բնածին շնորհները. բայց հոս խնդիրը մարդուն այս կամ այն ծիրքն ու շնորհը ունենալը չէ, այլ աստուածային կամքը կատարելու ընդունակութիւնն ու կարողութիւնը:

Շնորհքի վարդապետութիւնը Քրիստոնէական աստուածաբանութեան կարեւոր կէտերէն մէկն է :

• Յովհաննէս Աւետարանիչ ինչ կ'ըսէ շնորհքի մասին:

«Եւ Բանը մարմին եղաւ եւ բնակեցաւ մեր մէջը, մենք տեսանք անոր փառքերը Հօրմէն եկած Միածնի փառքերուն պէս, «ի շնորհք եւ ճշմարտութեամբ»: Մենք անոր լեցունութենէն շնորհք առինք շնորհքի տեղ... որովհետեւ օրէնքը Մովսէսի ձեռքով տրուեցաւ, բայց շնորհքն ու ճշմարտութիւնը Յիսուս Քրիստոսով եղան» (Յովհաննէս 1.14-17):

Այս կերպով նոյն ինքն Յիսուս-Քրիստոս Աստուծոյ կողմէն մարդոց տրուած շնորհք մըն է, որուն հաւատքով է, որ մարդ կը հասնի փրկութեան:

• Պօղոս Առաքեալ ինչ կ'ըսէ այս մասին:

Որովհետեւ Աստուծոյ փրկարար շնորհքը բոլոր մարդոց երեւցաւ, որ խրատէ մեզ, որպէսզի ուրանանք ամբարշտութիւնն ու աշխարհական ցանկութիւնը եւ այս աշխարհի մէջ ապրինք զգաստ, արդար եւ աստուածապաշտ կեանք մը, սպասենք երանելի յոյսին, մեծ Աստուծոյ եւ մեր Փրկչի փառքերուն յայտնութեան, որ իր անձը տուաւ մեզի համար, որպէսզի մեզ փրկէ ամէն անօրէնութենէ եւ մաքրէ, իրեն սեպհական բարի գործերու նախանձաւոր ժողովուրդ մը ընելու համար (Տիմոս 2:11-14):

Ինչ կը հասկնանք այս առաքելական խօսքերէն:

Կը հասկնանք, թէ նոյն ինքն Յիսուս Քրիստոս հին օրէնքին տեղ իբրեւ աստուածային շնորհք տրուեցաւ աշխարհին, անոր փրկութեան համար:

Կը հասկնանք նաեւ, թէ Աստուած շնորհքը իր հաւատացեալներուն տուաւ, որպէսզի կատարեն իր կամքը ճիշդ Յիսուս Քրիստոսի նման՝ ապրելով անմեղ եւ բարձր կեանք մը:

• Շնորհքը ինչ կերպով կ'արտայայտուի եկեղեցոյ մէջ:

Յակոբոս Առաքեալ կ'ըսէ. «Ամէն բարի տուրք եւ ամէն կատարեալ պարգեւ վերէն, լոյս Հօրմէն իջած են»: Ան կամեցաւ եւ ծնաւ մեզ ճշմարիտ խօսքով, որպէսզի առաջին պտուղը ըլլանք իր ստացուածներուն (ունեցածներուն կամ աստեղծուածներուն) (Յակոբոս 1:17-18):

Հետեւաբար եկեղեցոյ մէջ կատարուած բոլոր աղօթքները եւ պաշտամունքները, բոլոր խորհուրդներն ու արարողութիւնները, որոնց նպատակն է հաւատացեալներուն սրբացումը եւ մերձեցումը Աստուծոյ, արդիւնք են շնորհքի:

Այս է նաեւ պատճառը, որ առաքելական թուղթերու մէջ, շնորհքը միշտ կը շեշտուի խաղաղութեան հետ եւ ողջոյնի ձեռով կ'ողորդի հաւատացեալներուն: Եւ եկեղեցոյ աստուածային պաշտամունքին մէջ ալ շնորհքը կը շեշտուի առաքելական աստուածային թուղթերու համաձայն:

• Շնորհքը ինչ կապ ունի երրորդութեան հետ:

Շնորհքը աստուածային է, հետեւաբար աստուածութեան երեք անձերուն անունով ալ (շնորհք Աստուծոյ, շնորհք Յիսուս Քրիստոսի, շնորհք Հոգւոյն Սրբոյ) կ'արտայայտուի եւ կ'ողորդի հաւատացեալներուն, միշտ յիշեցնելու համար սրբութեան կամ մաքուր կեանքի պէտքը եւ քաջալերելու, զօրացնելու համար ժողովուրդը իր սուրբ հաւատքին մէջ:

Առաքելական թուղթերու մէջ կը տեսնենք, որ Առաքելները Յիսուս Քրիստոսի յարութեան վկայութիւնը կու տային շատ զօրութեամբ եւ մեծ մեծ շնորհքներ կային ամենուն վրայ (Գործք Առաքելոց 4:33): Պօղոս եւ Բառնաբաս իրենց առաքելական գործունէութեան մէջ կը քարոզէին, կը համոզէին իրենց ունկնդիրները, որ «ման Աստուծոյ շնորհքին մէջ» (Գործք Առաքելոց 13:43):

Պետրոս Առաքեալ կ'ըսէ. «Կը հաւատանք, թէ Տէր Յիսուս Քրիստոսի շնորհքով կը փրկուինք մենք ինչպէս նաեւ անոնք ալ» (Գործք Առաքելոց 15:11, հմմտ. Գաղատացիս 2:16):

Մենք հաւատքով արդարացած ենք Տէր Յիսուս Քրիստոսի միջոցաւ, նաեւ Անոր ձեռքով ու հաւատքով ընդունեցինք այս շնորհքին ընծայուիլը (մօտենալը), որուն մէջ կեցած ենք եւ կը պարծինք Աստուծոյ փառքին յուսով (Հռովմայեցիս 5:1-2):

Մեղքը թող չտիրէ ձեր մէջ, որովհետեւ այլեւ օրէնքի տակ չէք, այլ շնորհքի (Հռովմայեցիս 6:14):

Վասնզի մեղքին վարձքը մահ է, իսկ Աստուծոյ շնորհքը՝ յափտեանական կեանք (Հռովմայեցիս 6:23):

Նոյնիսկ հաւատացեալներէն իւրաքանչիւրին ընդունակութիւններն ու կարողութիւնները պէտքէ պէտքով շնորհքներ են կամ արտայայտութիւնները շնորհքներուն (կարդալ Հռովմայեցիս 12 եւ Ա. Կորնթացիս 12):

Վերջապէս Աստուծոյ շնորհքն ու կոչումը «անզեղ» է, այսինքն անփոփոխ է եւ Աստուած չի զղջար զանոնք տուած ըլլալուն համար (Հռովմայեցիս 11:29) եւ Առաքելներ եւ մանաւանդ Պօղոս Առաքեալ, իրենց բոլոր թուղթերուն մէջ շնորհքով կ'ողջունեն եւ կը մաղթեն որ շնորհքը ամենեւին չպակսի եկեղեցիէն ընդհանրապէս եւ իւրաքանչիւր հաւատացեալէն մասնաւորապէս:

• Մեր եկեղեցոյ մէջ մասնաւորապէս ո՞ր հանդիսաւոր առիթով կը շեշտուի շնորհքը:

Ձեռնադրութեան ատեն կ'երգուի եւ եպիսկոպոսը կը կրկնէ. «Աստուածային եւ երկնաւոր շնորհք, որ միշտ լնու զպէտս սրբոյ սպասաւորութեան Առաքելական եկեղեցոյ, կոչէ ի սարկաւազութենէ ի քահանայութիւն, Սրբոյ եկեղեցոյ ի սպասաւորութիւն, ըստ վկայութեան անձին իրոյն եւ ամենայն ժողովրդեանս»:

Այսինքն, աստուածային եւ երկնաւոր շնորհքն է, որ կը լեցնէ Առաքելական եկեղեցոյ սուրբ ծառայութեան պէտքերը. այդ շնորհքն է, որ Սուրբ եկեղեցոյ ծառայութեան կը կոչէ ընծայեալը, թէ իր եւ թէ ժողովուրդին վկայութեամբ:

• Ինչ է մեր պարտականութիւնը ուրեմն:

Մենք, իբրեւ հաւատացեալ անդամներ Առաքելական Սուրբ եկեղեցոյ, պարտաւոր ենք գործօն վիճակի մէջ պահել մեզի տրուած շնորհքները եւ զանոնք արժեցնել մեր կեանքին եւ բոլոր գործերուն մէջ, ապրելով մաքուր, շնորհալի կեանք մը եւ կատարելով մեր բոլոր գործերը՝ համաձայն քրիստոնէական սուրբ կրօնի պայմաններուն:

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ
ԲԱՐԲԷՆ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

ՏՕՆԱՅՈՅՑ - ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

Կիր. 1 Սեպտեմբեր –	Գ. զկնի Վերափոխման: Տօն Գիտի Գօտոյ Սուրբ Աստուածածնի:
Բշ. 2 Սեպտեմբեր –	Տօն Սրբոց՝ Ստեփանոսի Ունեցոյն, եւ վկայիցն՝ Գոհարիւնայ, Ծամիդոսի, Տոբիկոսի եւ Ռատիկոսի:
Գշ. 3 Սեպտեմբեր –	Տօն Սրբոց մարգարէիցն՝ Եգեղիէլի, եգրի եւ Ջաքարիայի՝ հօրն Յովհաննու Մկրտչի:
Դշ. 4 Սեպտեմբեր –	Պահգ:
Եշ. 5 Սեպտեմբեր –	Տօն Սրբոց՝ Յովհաննու Կարապետի եւ Յորայ արդարոյն:
Ուրբ. 6 Սեպտեմբեր –	Պահգ:
Շբթ. 7 Սեպտեմբեր –	Տօն Նիկիոյ Ա. ժողովոյն երեք հարիւր ութսուտ հարապետացն:
Կիր. 8 Սեպտեմբեր –	Գ. զկնի Վերափոխման: Տօն Ծննդեան Սուրբ Կոստան Մարիամու Աստուածածնին՝ ՚ի յԱննայէ:
Բշ. 9 Սեպտեմբեր –	Ա. օր Ա. Խաչի Պահգ:
Գշ. 10 Սեպտեմբեր –	Բ. օր Ա. Խաչի Պահգ:
Դշ. 11 Սեպտեմբեր –	Գ. օր Ա. Խաչի Պահգ:
Եշ. 12 Սեպտեմբեր –	Դ. օր Ա. Խաչի Պահգ:
Ուրբ. 13 Սեպտեմբեր –	Ե. օր Ա. Խաչի Պահգ:
Շբթ. 14 Սեպտեմբեր –	Տօն է Սրբոյ Եկեղեցոյ ՚ի նաակատիս Սրբոյ Խաչին:
Կիր. 15 Սեպտեմբեր –	ՏՕՆ ՎԵՐԱՏՄԱՆ ՍՐԲՈՅ ԽԱԶԻՆ:
Բշ. 16 Սեպտեմբեր –	Տօն Ա. Խաչի: ՅԻՇԱՏԱԿ ՄԵՌԵԼՈՅ:
Գշ. 17 Սեպտեմբեր –	Տօն Եկեղեցոյ:
Դշ. 18 Սեպտեմբեր –	Պահգ: Տօն Եկեղեցոյ:
Եշ. 19 Սեպտեմբեր –	Տօն Եկեղեցոյ:
Ուրբ. 20 Սեպտեմբեր –	Պահգ: Տօն Եկեղեցոյ:
Շբթ. 21 Սեպտեմբեր –	Տօն Ա. Խաչի:
Կիր. 22 Սեպտեմբեր –	Բ. զկնի Ա. Խաչի:
Բշ. 23 Սեպտեմբեր –	Պահգ: Տօն Սրբոց՝ Մամասայ եւ Փիլիկոսիմոնի եւ Սիմէոնի Սիւնակեցոյն:
Գշ. 24 Սեպտեմբեր –	Պահգ: Տօն Սրբոց կուսանցն՝ Փեբրոնայ, Մարիանայ, եւ Շուշանայ՝ դստեր մեծին Վարդանայ:
Դշ. 25 Սեպտեմբեր –	Պահգ:
Եշ. 26 Սեպտեմբեր –	Պահգ: Տօն Սրբոց հայրապետացն՝ Բարաղամու, Անթիմոսի եւ Երանոսի:
Ուրբ. 27 Սեպտեմբեր –	Պահգ:
Շբթ. 28 Սեպտեմբեր –	Տօն Սրբոց՝ Գեորգայ զօրավարին եւ Աղակոսի եւ Ռոմանոսի երգեցողին:
Կիր. 29 Սեպտեմբեր –	Գ. զկնի Ա. Խաչի: ՏՕՆ ՎԱՐՎԱԳՅ ՍՐԲՈՅ ԽԱԶԻՆ:
Բշ. 30 Սեպտեմբեր –	Տօն Սրբոց՝ Դափի Դնեցոյն, եւ սրբոց վկայիցն՝ Դամբէոսի եւ Դաբէոսի:

THE BIG ISSUES AND WHAT THE BIBLE SAYS ABOUT THEM

FAMILY

God designed the family as a unit for love, acceptance and growing faith, and that's the way many of us experience it.

Everyone's experience of family is different, though. Every family works in a different way, and most families have their own challenges. We are imperfect people, and often our families can bear the brunt of our mistakes and imperfections.

Divorce is becoming more and more common in our society, and it can be hard to handle when stuff like that affects us. Perhaps it affects you.

Whatever our families are like, the Bible talks loads about

GOD'S FAMILY

in which he is the father, and we are all invited to be his children. It can be a challenge to acknowledge God as a heavenly parent, especially if we don't have a human parent around all the time. But God promises throughout the Bible that he is a good father who will never let us down. Today we are invited to be part of a family of millions around the world, who share one faith and one father.

KEY BIBLE VERSES:
EXODUS 20:12; PROVERBS 6:20-21; ISAIAH 63:16; MATTHEW 12:48-50;
ROMANS 8:14-17; 1 CORINTHIANS 8:6; EPHESIANS 6:1-4

Ազգային Առաջնորդարան
Armenian Prelacy of Canada
Prélature Arménienne du Canada

514-856-1200
prelacy@armenianprelacy.ca
www.armenianprelacy.ca

Խմբագիր՝ Հոգեշնորհ Տ. Յակոբ Վրդ. Եագուպեան
3401 Olivar Asselin Montréal, Quebec H4J 1L5

Azerbaijan is appropriating Artsakh's iconic 'We Are Our Mountains' monument

YEREVAN—In their quest to destroy and reframe the Armenian identity of historic cultural and religious monuments in occupied Artsakh, the authorities in Azerbaijan have begun the process of appropriating the iconic “Are Our Mountains” monument located in the outskirts of Stepanakert.

The watchdog group Monument Watch on August 26 raised a red flag by sharing a recent post from Culture of Azerbaijan, which posted a picture of the monument with a tag line that read, “‘We Are Our Mountain’ was built in 1967 in Kankhendi, Azerbaijan,” referring to the Azerbaijani name used to refer to Stepanakert.

The Azerbaijan Culture post continued to say, “The monument is a sign of Azerbaijan’s multi-cultural and ethnic and religious tolerance, among many other examples.”

It is a well known fact that the monument is one of the contemporary symbols of Artsakh Armenians and that it was created as symbol and longevity of Armenian identity. The monument, also known as “Mamik and Papa,” was created by sculptor Sarkis Baghdasaryan and architect Yuri Hakobyan. It depicts an old married couple in traditional Armenian garb perched atop a hill overlooking all of Artsakh and is a testament to the historical past and

future hopes of Artsakh Armenians. The tufa used to create the monument was especially brought in from Armenia.

“Azerbaijan’s policy toward the monument is an attempt to usurp heritage, when it not only separates itself from the Armenian affiliation, but also creates the image of a multicultural and tolerant country for Azerbaijan. With such a policy, Azerbaijan violates the 2005 UN Convention on the Protection and Promotion of the Diversity of Cultural Expressions adopted in Paris,” Monuments Watch, a group that monitors Artsakh’s Armenian cultural heritage, said.

Azerbaijan will be hosting the United Nations Climate Summit, known as COP29, in Baku in November. Human rights advocates, among them the first and former prosecutor general of the International Criminal Court, Luis Moreno Ocampo, have warned that Azerbaijan will use the international forum to whitewash its policies of hatred, human rights violations and ethnic cleansing against Armenians.

Ocampo, along with the Armenian National Committee International, has called on all Armenians to raise their voices against Azerbaijan’s attempt to blatantly alter history, including its campaign of appropriating Armenian religious, historic and cultural monuments.

BBC’s sheds light on Jerusalem Armenian crisis

LONDON—The latest episode of BBC’s “The Documentary Podcast” sheds light on the challenges facing the Armenian Quarter in Jerusalem’s Old City.

“This small patch of land is of vital importance to Christians, Muslims and Jews alike. But, amid accusations of dodgy deals, corruption and trickery, there are concerns that the Old City’s historic multi-ethnic and multi-religious identity is being altered. In the Armenian Quarter a battle is going on for the control of land which the local community says is essential to its well-being and even its survival,” said BBC correspondent and video journalist Emily Wither.

Dating back to the 4th century, the Armenian presence in Jerusalem holds deep historical significance. However, this historic quarter is currently under threat due to aggressive actions by extremists, settlers, and businesspeople, seeking to appropriate the land. Recent incidents, including an attack led by individuals associated with Israeli-Australian businessman Danny Rubenstein, have targeted the Armenian community, resulting in injuries and arrests

among Armenian residents.

The conflict escalated following the revelation that the Armenian Patriarchate of Jerusalem had struck a previously undisclosed land lease deal with Xana Gardens, a real estate company, to develop a luxury hotel in the “Cows’ Garden” area, which encompasses crucial parts of the Armenian Quarter. The community reacted with outrage upon learning about the details of the deal.

On 26 October 2023, the leader of the Armenian Patriarchate of Jerusalem announced the cancellation of the land lease deal. Yet, tensions at the Cows’ Garden continue to remain high. Representatives from Xana Gardens have sent contractors, armed settlers, and bulldozers to seize the land — which, along with the parking lot, includes Armenian Church property and the homes of five families. These provocations have led to numerous confrontations, including altercations between armed settlers and Armenian residents.

The BBC’s “The Documentary Podcast” episode spotlighting the Cows’ Garden conflict is available online.

‘Armenia’ Bloc reaffirms support for Arch. Galstanyan and ‘Tavush for the Homeland’ movement

YEREVAN—A representative of the main opposition Hayastan alliance said on August 26 that it remains allied to Archbishop Bagrat Galstanyan, the leader of an anti-government movement sparked by Prime Minister Nikol Pashinyan’s territorial concessions to Azerbaijan.

Kritsine Vartanyan told RFE/RL’s Armenian Service that the alliance led by former President Robert Kocharian will support further protests planned by Galstanyan “with all our tools, means and capabilities.”

Vartanyan and other Hayastan lawmakers gathered in a resort outside Yerevan late last week to discuss their further actions. Kocharian also attended the meeting that apparently lasted for two days. Few of its details were made public.

Vartanyan said that the ex-president, who has rarely made public statements for the last two years, did not issue any orders to his loyalists and only “exchanged views” with them.

“Our consensus-based approach is that all the tools we have at the moment should be used as actively as possible,” she said, adding that this includes strong involvement in renewed demonstrations which Galstanyan has pledged to launch next month.

The protests erupted in Armenia’s north-

ern Tavush province in April following Pashinyan’s decision to cede four local border areas to Azerbaijan. Galstanyan, who headed the provincial diocese of the Armenian Apostolic Church, quickly emerged as their leader.

After failing to scuttle the land transfer, Galstanyan shifted the protests to Yerevan in early May to demand the prime minister’s resignation. His most recent rally in the capital took place on June 17.

The outspoken cleric, whose inner circle includes at least two other Hayastan parliamentarians, has put a brave face on his failure to topple Pashinyan so far. In recent weeks, he has toured various parts of the country in preparation for a renewed campaign for Pashinyan’s removal from power. He has shed little light on his further actions.

Vartanyan insisted that she believes there is sufficient public support for regime change in the country.

“I can say for certain that public mood has changed dramatically compared with 2020, 2021 and 2022 and there is really a chance to achieve change with the right steps and actions ... The question is what instruments and approaches will be adopted,” added the 30-year-old lawmaker.

Around 1,000 Armenians still missing after Artsakh wars

VANADZOR—Around 1,000 Armenians are considered missing in action from the two main Artsakh wars in the 1990s and 2020, according to the International Committee of the Red Cross. The number includes both civilians and military personnel.

ICRC Armenia Communications and Prevention Manager Zara Amatuni, citing information that has been submitted by the families of those missing, said that around 700 people are missing from the first Artsakh War in the 1990s, and around 300 are missing from the second Artsakh War and the subsequent hostilities between 2020 and 2023, Armenpress reported.

Amatuni made the comments during a photo exhibition in Vanadzor on the occasion of the International Day of the Victims of Enforced Disappearances.

ICRC representatives are periodically visiting the Armenian detainees held in Azerbaijan. However, the ICRC visits those who are officially

acknowledged by Azerbaijan as detainees.

Azerbaijan has officially acknowledged that it is holding 23 Armenian captives. However, a senior Armenian law enforcement official said earlier this year that the number of Armenian captives in Baku is 55. The captives include former Artsakh presidents Arkady Ghukasian, Bako Sahakian and Arayik Harutyunyan, as well as former Artsakh State Minister Ruben Vardanyan, former Artsakh Foreign Minister David Babayan, Artsakh Parliament Speaker Davit Ishkhanyan and other officials.

In January, Argishti Kyaramyan, the Head of the Investigative Committee of Armenia, told First Channel News that Azerbaijan has confirmed holding 23 Armenians captives, but they have evidence on the forced disappearance of another 32 persons after the 2020 war.

“At this moment 23 compatriots confirmed by Azerbaijan are being held there, 17 of

whom are persons captured as a result of the 2023 aggression. We have evidence regarding the forced disappearance of 32 persons after the 44-day war, which we have presented to supranational organizations,” Kyaramyan said in January.

Furthermore, even the European Court of Human Rights indicated interim measures regarding 22 of the prisoners, however Azerbaijan is denying the fact that these persons have been taken captive, the Armenian official said earlier this year.

Armenia’s Foreign Ministry marked the International Day of the Victims of Enforced Disappearances in a social media post.

“On International Day of the Victims of Enforced Disappearances, we honour those unjustly taken and denied their rights. Armenia knows the deep pain of enforced disappearances and remains committed to seeking justice for all victims and their families,” the ministry said in a post on X.

PACE President slams Baku for blacklisting 76 European delegates

STRASBOURG — The President of the Parliamentary Assembly of Council of Europe slammed Azerbaijan for its government’s decision to place 76 delegates of the European body on a “black list.”

Azerbaijan’s foreign ministry announced on August 29 that it had banned 76 politicians from 26 European countries from entering the country, declaring them persona non grata. Baku said that it will only lift the ban if its delegation’s mandate to the European legislative body is restored.

Earlier this year, the Parliamentary Assembly of the Council of Europe decided not to ratify the credentials of the

Azerbaijani delegation, citing the country’s failure to meet key commitments. The Assembly expressed serious concerns regarding Azerbaijan’s ability to conduct free and fair elections, the separation of powers, the weakness of its legislature in relation to the executive, the independence of the judiciary, and respect for human rights. The resolution was adopted with 76 votes in favor, 10 against, and 4 abstentions.

The Assembly also highlighted the situation in Nagorno-Karabagh, noting that Azerbaijan’s leadership “did not acknowledge the very serious humanitarian and human rights consequences” resulting

from the lack of free and safe access through the Lachin Corridor. The Assembly also recalled its condemnation of the September 2023 military operation, “which led to the flight of the entire Armenian population of Nagorno-Karabagh to Armenia and to allegations of ethnic cleansing.”

“This is more than a regrettable signal which only renders the current position of Azerbaijan in the Council of Europe more difficult. Member states have undertaken to respect the standards of democracy: blacklisting those who have voted according to their conscience can only backfire,” PACE President Theodoros Rousopoulos said.

A Mari Usque Ad Mare

\$15.6 MILLION FOR COMMERCIALIZATION OF INNOVATIVE ALBERTA TECHNOLOGIES

In a recent press declaration made by Randy Boissonnault, Minister of Employment, Workforce Development and Official Languages, on behalf of Dan Vandal, Minister for PrairiesCan, a new federal investment of more than \$15.6-million was announced that will support 16 projects across Alberta that will provide Albertan innovators with the funding and access to specialized equipment to test, refine and commercialize their products and technologies. The funding will focus on the digital technology, advance manufacturing, life sciences and clean technology sectors.

"This is all about ensuring Alberta businesses have what they need to innovate from start to finish in order to compete within Canada and around the world. Our government's support for these projects is building on Alberta's solid track record of commercializing innovative products, services, and technologies in key sectors of our economy while supporting quality jobs in communities across the province. This announcement builds on the work already done through our Framework to Build a Green Prairie Economy to create a more resilient and diversified economy for Albertans," said Minister Vandal.

Minister Boissonnault said: "Alberta is known as a global leader in developing innovative and forward-thinking applications across a variety of sectors and industries. Our government is investing in these 16 projects to help Alberta entrepreneurs scale-up and bring their ideas to market. This investment means stronger businesses and more jobs here in Alberta."

GOVERNMENT OF CANADA INVESTS IN THE FUTURE OF CANADIAN FRANCOPHONIE

In a recent press statement by Randy Boissonnault, Minister of Employment, Workforce Development and Official Languages, accompanied by Mona Fortier, MP for Ottawa-Vanier, on behalf of the Government of Canada, a new major investment of more than \$18.3-million was announced for four new projects that will aim to help young Francophones in every aspect of their future. The programs aim to fund a wide range of cultural, artistic and social activities, while also strengthening the youths' sense of belonging to the Francophone community, and encouraging their personal and academic development.

Minister Boissonnault said: "Young people deserve access to the resources and opportunities that will allow them to thrive as Francophones. This investment brings us closer to creating environments where youth culture, language and talents are celebrated. By supporting these programs, we are allowing young people to preserve their heritage and build strong connections with members of their community."

"This investment will ensure that culture, the arts and community activities remain central to the development, sense of belonging and growth of young Francophones. Our government is implementing concrete measures to advance projects that actively contribute to a better society. By investing in these programs, we are strengthening not only the future of young Francophones but also that of the Francophone communities in Canada," said MP Fortier.

GOVERNMENT OF CANADA INVESTS \$7.25 MILLION ESTABLISHING THE NATIONAL INSTITUTE FOR PEOPLE OF AFRICAN DESCENT

In a recent press statement made by Kamal Khera, Minister of Diversity, Inclusion and Persons with Disabilities, it was announced that a new investment of \$7.25-million will be provided to the Caribbean African Canadian Social Services (CAFCCAN) over a three year period. This all new investment will help fund the establishment of the first-ever National Institute for People of African Descent.

The vision of the National Institute for People of African Descent will be to help support Canada's great effort to address racism and discrimination by being a centre for research, knowledge and community engagement. It will aim to provide the necessary support in order to help improve the social and economic situation of Black Canadians and their respective communities.

Bola Adenuga, CAFCCAN Board Chair, and Floydeen Charles-Fridal, CAFCCAN Executive Director said, "CAFCCAN is humbled to lead, on behalf of diverse Black communities across Canada, the foundational phase for National Institute for People of African Descent. Advancing the learning from the feasibility study and related recommendations, the community vision of a Canada wide organization that is grounded in Africentric principles and values, that is focused on research & policy and, is proactive and responsive to key priorities such as education, health and well-being and justice, is our call to action. We look forward to partnering and collaborating with all who are committed to "crossing the river together" so that this historical and legacy initiative is established and sustained in perpetuity. We thank the Government of Canada, Minister Kamal Khera and her office, for the \$7.25 million investment made through the Supporting Black Canadian Communities Initiative."

ISHKHAN GHAZARIAN
Local Journalism Initiative Reporter

Chelsea Clinton joins Aurora Prize selection committee

Dr. Chelsea Clinton

YEREVAN—The Aurora Humanitarian Initiative, dedicated to addressing on-the-ground humanitarian challenges around the world, has appointed Chelsea Clinton, vice chair of the Clinton Foundation, to the Selection Committee of the global Aurora Prize for Awakening Humanity. Dr. Clinton is renowned for her efforts to improve lives, inspire emerging leaders around the world, and drive awareness and action around critical issues including health equity.

The Aurora Prize is a \$1 million award that recognizes individuals who risk their own lives to save the lives of others suffering due to violent conflict or atrocity crimes. The Aurora Prize Laureate receives a unique opportunity to continue the cycle of giving by using those funds to empower grassroots humanitarians.

"We are delighted to welcome Chelsea Clinton to the Aurora community. Her longstanding dedication to social change makes her a perfect addition to the Selection Committee, and I am looking forward to working alongside her to shine a light on heroic individuals risking their lives to help those in need," said Lord Ara Darzi, Chair of Aurora Prize Selection Committee and Co-Director of the Institute of Global Health Innovation at Imperial College London. "Chelsea brings a fresh perspective and deep expertise that will undoubtedly enrich our discus-

sions and ensure a wide range of viewpoints are considered during the selection process."

A longtime public health advocate, Dr. Clinton also serves as vice chair of the Clinton Health Access Initiative. In addition to her foundation work, Dr. Clinton has taught at Columbia University's Mailman School of Public Health and written several books including the #1 bestselling *She Persisted*. She is also the co-author of *The Book of Gutsy Women* and *Grandma's Gardens* with Secretary Hillary Rodham Clinton and of *Governing Global Health: Who Runs the World and Why?* with Devi Sridhar.

"We all have a role to play in tackling our greatest global challenges," said Chelsea Clinton, Vice Chair of the Clinton Foundation. "I am honored to join the 2024 Aurora Prize Selection Committee and to continue our partnership through the Clinton Global Initiative to support humanitarian leaders who are making a critical dif-

ference in the world."

The 2024 Aurora Humanitarians shortlisted for the 2024 Aurora Prize for Awakening Humanity were named on September 18, 2023, at the Clinton Global Initiative (CGI) annual meeting in New York City. The eighth Aurora Prize for Awakening Humanity was awarded on May 9, 2024, to Dr. Denis Mukwege, a world-renowned gynecological surgeon and human rights activist from the Democratic Republic of the Congo (DRC). Dr. Mukwege is the president of Panzi Hospital and Foundation in the DRC, which he founded in 1999 to address the systemic issue of maternal healthcare and maternal mortality. Amidst ongoing conflict and critical healthcare needs stemming from war, the hospital has become one of the world's preeminent treatment centres for survivors of sexual violence in conflict.

The Aurora Humanitarian Initiative seeks to address on-the-ground humanitarian challenges around the world with a focus on helping the most destitute. The Initiative's flagship program, the Aurora Prize for Awakening Humanity, is dedicated to supporting the world's unsung humanitarian heroes bringing tangible positive change to vulnerable and underserved communities. To date, Aurora has impacted nearly 3.4 million people in need and initiated and supported 430 projects in 56 countries and territories.

Ascenseur Elevator
Services Inc.

PO Box 30, St-Laurent, Qc. H4L 4V4

RBQ# 1812-6474-22

www.adamselevator.ca

TEL: 514-745-4455 - FAX: 514-745-6613

**RENOVATION, REPAIRS, MAINTENANCE,
INSTALLATION OF ELEVATORS.**

Eddie, Pedro, Joyce Oughourlian

CASSANDRA I.D.A. PHARMACY

ARMENIAN MEDICAL CENTRE & PHARMACY

PHARMACISTS
SARKIS BALIAN, BScPhm, RPh
MARAL BALIAN, PharmD, RPh
VARTAN BALIAN, PharmD, RPh

ՍԵՓԱԿԱՆԱՏԵՐ՝
 ՊԱԼԵԱՆ ԸՆՏԱՆԻՔ

ԴԵՂԱԳՈՐԾՆԵՐ՝
 ՄԱՐԱԼ ՊԱԼԵԱՆ
 ՎԱՐԴԱՆ ՊԱԼԵԱՆ

- Դեղագիրներու պատրաստութիւն՝ շաբաթական յատուկ տուփերու մէջ:
- Արեան ճնշման քննութիւն եւ հետեւողականութիւն՝ անվճար
- Շաքարախտի քննութիւն
- Դեղերը իրենց հասցէներուն առաքելու անվճար սպասարկութիւն
- Տարեցներու 10% զեղչ
- Կը յարգենք եւ սիրով կը կատարենք բոլոր ապահովագրական ընկերութիւններու պայմանները
- Walk-In Clinic բաց է շաբաթը 6 օր: Կրնաք բժիշկները տեսնել առանց ժամադրութեան:

Դիմեցէք մեզի եւ պիտի դառնաք մեր մնայուն յաճախորդը:

Walk-in Clinic onsite: (416) 331-9111

հասցէ՝ 2040 Victoria Park Ave. (Victoria Park & Cassandra)
 Toronto, Ontario M1R 1V2 Tel : (416) 449-2040 Fax: (416) 449-2048

**BONNE FÊTE
DE L'INDÉPENDANCE
ARMÉNIENNE!**

**ՇՆՈՐՀԱՒՈՐ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԸ!**

**Seta
TOPOUZIAN**
CONSEILLÈRE MUNICIPALE
DE RENAUD

**Ray
KHALIL**
CONSEILLER MUNICIPAL
DE SAINTE-DOROTHÉE

**Aline
DIB**
CONSEILLÈRE MUNICIPALE
DE SAINT-MARTIN

**Vasilios
KARIDOGIANNIS**
CONSEILLER MUNICIPAL
DE L'ABORD-À-PLOUFFE

**Sandra
EL-HELOU**
CONSEILLÈRE MUNICIPALE
DE SOUVENIR-LABELLE

**Stéphane
BOYER**
MAIRE DE LAVAL

ՆՈՐԻՉՈՆ⁴⁵

ԳԵՄՊՐԻՃ

«Հորիզոն» շաբաթաթերթի 45-ամեակին նուիրուած յոթելենական հանդիսութիւն

Հովանաւորութեամբ
ՀՅԴ Գանատայի Կեդրոնական Կոմիտէին

Կազմակերպութեամբ
«Հորիզոն»ի 45-ամեակի յանձնախումբին

**ՀՈՐԻՉՈՆԻ ՎԱՆԵՐԱԳՐԱԿԱՆ
ՇԱՐԺԱՆԿԱՐԻ ՑՈՒՑԱԿՐՈՒԹԻՒՆ-ՀԻՌԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ**

Շաբաթ, 5 Հոկտեմբեր 2024-ին
Երեկոյեան ժամը 7:00-ին
Գեմպրիճի Հայ կեդրոն

Մուտքը ազատ

ՆՈՐԻՉՈՆ⁴⁵

ԹՈՐՈՆԹՕ

«Հորիզոն» շաբաթաթերթի 45-ամեակին նուիրուած յոթելենական հանդիսութիւն

Հովանաւորութեամբ
ՀՅԴ Գանատայի Կեդրոնական Կոմիտէին

Կազմակերպութեամբ
«Հորիզոն»ի 45-ամեակի յանձնախումբին

**ՀՈՐԻՉՈՆԻ ՎԱՆԵՐԱԳՐԱԿԱՆ
ՇԱՐԺԱՆԿԱՐԻ ՑՈՒՑԱԿՐՈՒԹԻՒՆ-ՀԻՌԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ**

Հանդիսութեան ընթացքին պիտի մեծարուի
«Հորիզոն»ի երկարամեայ աշխատակից եւ թղթակից
Գրիգոր Հոթոյեանը

Ուրբաթ, 4 Հոկտեմբեր 2024-ին
Երեկոյեան ժամը 8:00-ին
Հայ Երիտասարդական կեդրոն
50 Hallcrown Place, Toronto, Ontario

Մուտքը ազատ

ՆՈՐԻՉՈՆ 45

ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

«Հորիզոն» շաբաթաթերթի 45-ամեակին նուիրուած յոբելենական հանդիսութիւն-ճաշկերոյթ

Բարձր հովանաւորութեամբ
Գանատայի Հայոց Թեմի Առաջնորդ
Գերաշնորհ Տէր Բարգէն Արք. Չարեանի

Նախագահութեամբ
Տէր եւ տիկին Արթօ եւ Ալիս Մարգարեաններու

Հովանաւորութեամբ
ՀՅԴ Գանատայի Կեդրոնական Կոմիտէին

Կազմակերպութեամբ
«Հորիզոն»ի 45-ամեակի յանձնախումբին

Օրուան պատգամաբեր
«Հորիզոն»ի Արցախի աշխատակից
Տիրուհի Գասպարեան

**Կիրակի, 6 Հոկտեմբեր 2024-ին, երեկոյեան ժամը 6:00-ին
Մոնթրէալի Հայ կեդրոնի «Ա. Ահարոնեան» սրահին մէջ
3401 Olivar Asselin, Montréal, Qc**

Ընդունելութեան ընթրիքը կը սպասարկուի կամաւոր մասնակցութեամբ
հայ արհեստավարժ խոհարարներու՝
Chef Շանթ Մանկէլեանի
Chef Ռաֆֆի Անտոնեանի
Sous Chef Ռուբէն Չերչեանի

Մուտքի նուէր՝ \$75.00
Տոմսերը ապահովելու համար հեռաձայնել
Արագ Եաղճեանին (514) 827-4033
Նուշիկ Ղազարեանին (514) 975-4840
«Հորիզոն»ի գրասենեակ (514) 332-3757

TRACK BORN. ROAD READY.

**LEXUS
RX**

2024 RX 350

STARTING FROM
\$66,423*

2024 RX 350 AWD F SPORT 1

**LEXUS GABRIEL
ST-LAURENT**

3303, ch. de la Côte-de-Liesse
Saint-Laurent, QC H4N 3C2
lexusgabrielstlaurent.com
514 747-7777

*Vehicle Price reflects Manufacturer's Suggested Retail Price (MSRP) in Canadian dollars and includes Freight & PDI of \$2,205, Air Conditioning Charge of \$100, Tire Levy of \$22.50, and Dealership Fees of up to \$595. Vehicle Price does not include GST, QST, insurance, license, registration, Luxury Surcharge (if and where applicable) and if leased or financed - applicable RDPRM fee of up to \$44.40 and RDPRM administration fee of up to \$4 (varies by lease/loan/term/province). A Lexus Dealership is free to set its own selling price for Lexus products and services. Contact your Lexus Gabriel St-Laurent dealer for complete details.

Հորիզոն | www.horizonweekly.ca

<p>Pierre Halteh (514) 910 - 0833 (450) 682 - 0059 710 Bd. Curé-Labelle, Chomedey Laval, QC. H7 V 2 T9</p>	<p>ALBERT ARKILANIAN IMMOBILIER REAL ESTATE aarkilanian@sutton.com www.albertarkilanian.com Cell: 514.962.8822</p>	<p>Tro Bachekjian Représentant des ventes Véhicules d'occasion Pre-owned Sales Consultant tbachekjian@gabriel.ca Tél.: 514 327-7777 Poste : 4139 Télééc. : 514 262-8019 7000, boul. Henri-Bourassa Est Montréal-Nord, QC H1G 6C4 www.hondagabriel.com</p>
<p>(514) 995-6555 ayla.jewellery@hotmail.com 3678 Boulevard Saint-Martin O, Laval, QC H7T 1A8</p>	<p>X-LINE LOGISTICS 24/7 delivery services for seamless and secure shipments between Canada and the USA Special Events, Trade Shows, Inside Delivery, Same Day Delivery, White Glove Services, Warehousing Operation Manager Raffi Sevia Tel: 514-968-3281, 514-554-8039, Email: dispatch@x-line.ca Montreal: 4425 Boul. Poirier, St-Laurent, Qc, H4R 2A4 Toronto: 1149 Kennedy Road, Scarborough, On, M1P 2K8</p>	<p>ASSEMBLÉE NATIONALE DU QUÉBEC SONA LAKHOYAN OLIVIER DÉPUTÉE DE / MNA FOR CHOMEDEY Sona.LakhoyanOlivier.CHOM@assnat.qc.ca 450-686-0166</p>
<p>Serge Keuroghlian Courtier immobilier 514-892-5649 skeuroghlian@sutton.com</p> <p>Sutton groupe sutton - excellence inc. Agence immobilière 1555, boul. de l'Avenir bureau 100 Laval (Québec) H7S 0N5 B 450-662-3036 www.sergekeuroghlian.com</p>	<p>KRIKOR MAROUNIAN RLU Independent Financial Security Broker Life Insurance • Disability & Critical Illness Insurance Group Insurance • RRSP/TFSA/RESP Travel/Visitor Medical Insurance 11820 General Giraud Montreal, QC H4J 2H6 Res: (514) 332-7021 Fax: (514) 731-7499 Cell: (514) 927-2666 krikormar@gmail.com</p>	<p>Tél.: 514.315.9572 1 5995, boul. Gouin Ouest, #102 Montréal, QC. H4J 2P8 www.patisseriesamadi.ca / zakaria@patisseriesamadi.ca</p> <p>Tél.: 514.507.9573 2 595, boul. de la Côte-Vertu St-Laurent, QC. H4L 1X8</p>

La télévision d'État accusée de contrevenir à l'éthique

EREVAN—Un organisme de surveillance de l'éthique des médias a déploré la couverture par la télévision publique arménienne des récentes manifestations antigouvernementales à Erevan, déclenchées par les concessions territoriales du Premier ministre Nikol Pachinian à l'Azerbaïdjan.

L'organe de contrôle de l'éthique des médias a pointé du doigt les reportages de la chaîne contrôlée par le gouvernement, accusant leurs organisateurs de payer les gens — et les réfugiés du Haut-Karabagh en particulier — pour qu'ils descendent dans la rue.

L'organisme indépendant formé par 83 médias arméniens, dont la télévision publique, a tiré cette conclusion en réponse à une plainte déposée par Artak Beglarian, ancien ministre du Karabagh et médiateur des droits de l'homme en exil en Arménie. M. Beglarian a déclaré que les

reportages diffusés par la principale chaîne de télévision du pays en mai et en juin avaient violé les normes éthiques en soulignant l'origine karabaghtsi des manifestants qui auraient été payés pour exiger la démission de M. Pachinian. «Oui, ces arguments sont corrects», a déclaré Ashot Melikian, membre de l'organe de surveillance, au service arménien de RFE/RL le 28 août. M. Melikian a déclaré que les reportages de la télévision publique «semblaient jeter de l'ombre sur tous les habitants du Karabagh» et constituaient donc un discours de haine à leur égard.

Selon lui, la direction de la télévision publique a déclaré à l'organe de contrôle de l'éthique des médias qu'elle avait simplement diffusé des déclarations faites par le comité d'enquête arménien. M. Melikian a rejeté cette explication «bizarre», affirmant qu'un média

Suite à la page F2

Vers une guerre des services en Arménie ?

EREVAN—Assiste-t-on à une guerre des services en Arménie ?

Si elle n'est pas encore déclarée, il semble en tout cas que les services de renseignements extérieurs nouvellement créés en Arménie fassent de l'ombre au Service de sécurité nationale (NSS), dont ils tendent à réduire les pouvoirs et prérogatives en cherchant à avoir un accès direct aux secrets d'État.

En vertu de la législation arménienne, le NSS dispose de l'habilitation exclusive à partager de telles informations classifiées avec d'autres instances de l'État, dont le Service de renseignement extérieur (FIS). Un texte mis en avant par le FIS permettrait à ce dernier d'avoir accès aux secrets d'État sans demander l'autorisation ou le concours du NSS. Le texte précise qu'une telle habilitation renforcerait les capacités d'action et ne serait utilisée que pour le recueil de renseignements. Le texte doit encore être discuté et approuvé par le gouvernement arménien avant d'être envoyé devant le Parlement pour y être débattu.

Les observateurs estiment qu'il est peu probable que le gouvernement s'y oppose. Le gouvernement a déjà réduit les pouvoirs du NSS au cours des deux dernières années. A la fin 2022, il avait notamment soustrait à l'autorité du NSS une agence fournissant des gardes du corps aux hauts responsables de l'État pour la placer sous le contrôle direct du premier ministre Nikol Pachinian. Et en début d'année, le NSS a perdu un département enquêtant sur des affaires importantes de corruption et de trafic de drogue. Ses pouvoirs ont été transférés au Comité d'enquête d'Arménie.

Le FIS a officiellement commencé ses activités à peu près à la même époque. Les leaders de l'opposition et autres détracteurs du pouvoir estiment que sa création est un autre coup porté au NSS, qui est le successeur de la branche arménienne du KGB soviétique. L'Arménie a déjà des services de renseignements opérant au sein du NSS et du ministère de la défense. Certains opposants à Pachinian ont lié la création du FIS à ses efforts visant à soustraire le pays du Sud Caucase à l'influence russe et à l'aligner sur l'Occident.

Une députée proche du pouvoir a confirmé à la fin de l'année dernière que la directrice du FIS, Kristine Grigorian, avait suivi une formation à l'étranger avant d'assumer ses fonctions. Selon des informations publiées dans la presse arménienne, Grigorian aurait suivi un entraînement dans des «services de renseignements occidentaux» après avoir, à l'étonnement de tous, renoncé à ses fonctions d'ombudswoman en charge des droits de l'homme en janvier 2023. Le chef des services de renseignements britanniques, Richard Moore, avait effectué une visite à Erevan où il avait rencontré Pachinian quelques jours avant que le Parlement arménien n'approuve un amendement du gouvernement relatif au FIS en décembre 2022. Les deux hommes se sont rencontrés à nouveau à Munich en février dernier en marge de la conférence internationale sur la sécurité. Le directeur de l'U.S. Central Intelligence Agency, William Burns, et son adjoint, David Cohen, ont aussi visité l'Arménie respectivement en juillet 2022 et en mai 2024.

(Armenews)

Pachinian s'interroge sur Ruben Vardanyan

EREVAN—Tout en déclarant dans sa conférence de presse du 31 août que le gouvernement arménien «œuvrait quotidiennement au retour des prisonniers, otages et autres personnes détenues illégalement en Azerbaïdjan», Nikol Pachinian a posé une série de questions pour le moins ambiguës à l'égard de Ruben Vardanyan. «Comment se fait-il que Ruben Vardanyan ait renoncé à sa citoyenneté russe? Qui l'a conseillé ou lui a demandé de prendre cette mesure? Qui l'a envoyé en Arménie, qui l'a envoyé au Haut-Karabagh, dans quel but, avec quelles garanties, quelles assurances, quelles promesses? Et qui a dit à la fin: «Vous savez quoi, nous ne savons pas vraiment qui il est, parce que c'est un citoyen d'un autre pays. Voulons-nous des réponses à ces questions ou non? C'est un problème très sérieux auquel nous sommes confrontés», a déclaré Nikol Pashinyan lors de sa conférence de presse.

Faut-il rappeler que Ruben Vardanyan est incarcéré en Azerbaïdjan depuis la fin du mois de septembre 2023, et qu'il n'est pas en situation de répliquer à ce types de questionnement. Pour information l'ancien ministre d'État de l'Artsakh avait déjà répondu à certaines de ces «questions» dans les nombreuses interviews accordées lorsqu'il était à Stepanakert. Nos collègues parisiens de Nouvelles d'Arménie ont vite déterré une longue entrevue que Vartanian leur avait accordé (N°306 de NAM — mai 2023) quelques mois avant l'opération de nettoyage ethnique du 19 septembre 2023 et en ont rappelé l'extrait suivant:

NAM : Aujourd'hui quelles sont vos relations avec les dirigeants politiques de la Fédération de

Russie? Dès votre installation en Artsakh et votre engagement politique, beaucoup de rumeurs ont circulé sur la sincérité de votre démarche. On vous disait envoyé en mission par Moscou. Comment avez-vous vécu cela et que répondez-vous aujourd'hui à vos détracteurs?

R. V. : Vous savez, tout au long de ma vie j'ai à maintes reprises remarqué que les gens sont suspicieux, ne veulent pas croire à des choses très simples, et c'est peut-être normal, probablement parce qu'ils ont peur d'être déçus. Mais sur le long terme, tout devient clair, ils voient ce qui est vrai, ce qui ne l'est pas. Certains disaient que j'étais le représentant de Moscou, d'autres insinuaient que je représentais Londres, l'Occident. Les gens ne voulaient pas admettre que Ruben Vardanian puisse venir s'installer en Artsakh parce qu'il est patriote et non pas parce qu'il existe des facteurs qui le poussent à cette démarche. Cela crée un souci pour tous ceux qui n'ont pas pris une décision semblable, ils doivent se dire si Vardanian a fait ce pas, pourquoi n'ai-je pas fait le même? Et il est facile de trouver la réponse à cette question en affirmant être sûr à 100% qu'il poursuit d'autres objectifs. Vous savez, cela fait déjà deux mois que je ne suis plus ministre d'État, je suis resté en Artsakh et je n'occupe aucun poste, je ne suis qu'un simple citoyen. Donc j'ai l'impression que toutes ces médisances sont devenues superflues. D'ailleurs, on trouvera toujours des gens qui chercheront à décrédibiliser celui qui incarne l'idée de patriotisme.

(Armenews)

L'archevêque Galstanyan critique l'offre d'Erevan à Bakou

EREVAN—Selon l'archevêque de Bagrat Galstanyan, la proposition du Premier ministre Nikol Pashinyan à Bakou ressemble beaucoup à la signature du document de Grenade, sans le consentement de l'autre partie.

«Qu'est-ce que ce désir de se précipiter, ce sentiment d'être un guide politique et moral di-

rect, ou cette exigence de faire quelque chose?», a déclaré aujourd'hui le révérend lors d'une réunion avec des partisans dans la cour de l'église Sainte-Anne à Erevan.

Selon Mgr Bagrat, c'est «mendier la paix».

Le Premier ministre a annoncé le 31 août lors d'une conférence de presse qu'Erevan

et Bakou étaient entièrement d'accord sur 13 des 17 articles de l'accord de paix et sur la majeure partie de la formulation de 3 autres articles. Il a ensuite ajouté que l'Arménie avait présenté une nouvelle proposition à l'Azerbaïdjan de signer les articles déjà convenus, laissant la discussion des autres à l'avenir.

(Armenews)

Un référendum sur la nouvelle constitution exigée par l'Azerbaïdjan aura probablement lieu en 2027

EREVAN—«Le référendum constitutionnel, résultant d'un nouvel accord, est prévu pour 2027», a déclaré aux journalistes le ministre arménien de la Justice. «Cela signifie que nous allons travailler sur ce document complexe en détail, avec des discussions publiques, en travaillant également avec tous les spécialistes, mais pas dans l'urgence.

M. Minasian dirige le Conseil de réforme constitutionnelle, créé par le Premier ministre Nikol Pachinian en 2022 dans le but initial de proposer des amendements à l'actuelle constitution arménienne. Il est composé de fonctionnaires, de politiciens pro-gouvernementaux et de dirigeants de deux organisations non gouvernementales.

En mai dernier, M. Pachinian a modifié le mandat du conseil, déclarant qu'il devait rédiger une «nouvelle constitution» à partir de zéro avant janvier 2027. Cette décision a été prise alors que l'Azerbaïdjan continuait à subordonner la signature d'un traité de paix avec l'Arménie à une modification de la constitution arménienne qui,

selon les dirigeants azerbaïdjanais, contient des revendications territoriales à l'égard de l'Azerbaïdjan.

Bakou souhaite en particulier qu'Erevan supprime un préambule de la constitution qui mentionne la déclaration d'indépendance de l'Arménie de 1990, laquelle cite à son tour un acte d'unification de 1989 adopté par les organes législatifs de l'Arménie soviétique et de l'Oblast autonome du Haut-Karabagh. La seule façon légale de le faire est d'adopter une constitution entièrement nouvelle par le biais d'un référendum.

M. Pachinian et son équipe politique réfutent les affirmations de l'opposition selon lesquelles il souhaite adopter une nouvelle constitution sous la pression de l'Azerbaïdjan. Mais le premier ministre a déclaré en février que la paix avec l'Azerbaïdjan serait impossible tant que la déclaration de 1990 serait mentionnée dans la constitution arménienne.

Edmond Marukian, homme politique et membre du Conseil de la réforme constitutionnelle, s'est publiquement exprimé le

1er août contre l'adoption de la nouvelle constitution. M. Marukian a déclaré que Bakou utilisait cette question pour éviter de signer l'accord de paix et qu'il «continuerait à poser de nouvelles exigences à l'Arménie» en tout état de cause.

Les deux activistes civiques siégeant au conseil ont déclaré, pour leur part, que la nouvelle constitution, si elle est adoptée, devrait également citer la déclaration de 1990. Mais Marukian et eux sont moins nombreux que les autres membres du groupe gouvernemental, qui soutiendront probablement toute décision prise par Pachinian.

Le président azerbaïdjanais Ilham Aliyev a renouvelé ses demandes de changement constitutionnel à la fin du mois d'avril, après avoir forcé le gouvernement de M. Pachinian à céder à l'Azerbaïdjan quatre zones frontalières contestées. Les dirigeants de l'opposition arménienne ont fermement condamné le transfert de terres, affirmant qu'il ne ferait qu'encourager Bakou à exiger davantage de concessions de la part de l'Arménie.

(RFE/RL)

Rien de changé dans le fond

GÉRARD MERDJANIAN

Les prises de parole se suivent et se ressemblent. La période estivale n'a fait que confirmer ce que chacun des acteurs, directs concernés ou pas, avait déclaré de manière explicite. On notera toutefois que le non-dit commence à occuper une place de plus en plus importante, et que les menaces sont de moins en moins voilées.

Commençons par celui qui a été partie prenante pendant des années, voire des décennies, et a commencé à se désintéresser de l'Arménie avec l'arrivée au pouvoir de l'ex-journaliste Nikol Pachinian, c'est-à-dire la Russie. La politique de «nettoyage» opérée par le nouveau Premier ministre dans les sinécures gouvernementales, suivi d'un rapprochement aux normes démocratiques occidentales n'a pas eu lieu de plaisir à Moscou. Agissant par personne interposée, le camarade Poutine a laissé Ilham Aliev «donner une leçon» aux arméniens.

Au lendemain de la guerre de 44 jours Arménie-Azerbaïdjan, la réunion tripartite de cessez-le-feu du 9 novembre 2020 a été de poudre aux yeux, puisque les soldats russes de la paix, qui étaient censés protéger les

karabaghis et le couloir de Latchine, ont laissé le champ libre aux azéris de faire ce qu'ils voulaient tant sur le territoire arménien qu'au Haut-Karabagh, jusqu'au nettoyage ethnique de ses 120.000 habitants.

Aussi, lorsque Poutine et/ou Lavrov déclare que l'Arménie ne respecte pas l'accord de cessez-le-feu de Moscou, ce n'est plus de la mauvaise foi mais plus simplement un lâchage en règle. Qui abandonne qui?

Après avoir vaincu son ennemi de toujours, l'Arménie, occupé 200 km² de son territoire, attaqué et chassé toute la population du Haut-Karabagh, récupéré quatre localités à moindre frais, l'Azerbaïdjan impose à ce dernier de changer sa constitution. Malgré cela, Pachinian déclare mordicus vouloir signer un accord de paix avec son voisin.

Et ce n'est pas terminé. Il reste encore les soi-disant négociations de délimitation/démarcation de la frontière, le tout bien entendu à la faveur de Bakou. Pour cela, Aliev ne se base pas sur les documents de l'État-major de l'Union soviétique mais ses propres cartes qui remonteraient au XIXème siècle, lesquelles stipulent que toute l'Arménie est en fait un territoire azerbaïdjanais (le Zanguéour occidental). En attendant, les 29.800 km² de l'Arménie ont été ramenés officiellement à 29.743 km² (confirmé par Nikol Pachinian), et ce n'est qu'un début.

L'arme du gouvernement azerbaïdjanais n'a pas changé depuis la défaite de 2020: La reprise des hostilités. Une menace non déguisée que le dictateur azéri manie avec dextérité.

Face au potentat azerbaïdjanais, se trouve l'Arménie qui essaye d'utiliser au mieux ses outils démocratiques. Force est de constater que les antagonistes n'utilisent pas le même langage et encore moins les mêmes armes. Autant l'autocrate de Bakou reste sûr de lui face à des tiers, autant le Premier ministre arménien accepte sans coup férir les recommandations, notamment celles des Occidentaux. Déjà au lendemain de la première guerre du Haut-Karabagh, 1993-94, les coprésidents du groupe de Minsk de l'OSCE avaient incité l'Arménie à valider leurs propositions de résolution, alors que Bakou ne les a jamais validés.

Il en est de même depuis la guerre des 44 jours de 2020. Pensant bien faire et persuadé qu'en face, on joue «franc jeu» et qu'on va respecter ses engagements, Nikol Pachinian a été jusqu'à reconnaître que le Haut-Karabagh faisait partie de l'Azerbaïdjan. Mal lui en a pris,

on connaît la suite.

De même que le diable a tenté Adam avec une pomme, l'Union européenne a tenté Nigol Pachinian en lui faisant croire que reconnaître le Haut-Karabagh comme territoire azerbaïdjanais, lui permettrait de faire la paix avec Bakou. Quelle hypocrisie! La Commission de l'UE devrait de temps à autre écouter ce que lui disent les 720 députés de son parlement. Quant à Eve, elle a été tentée par le «diable» Aliev avec sa pomme énergétique jusqu'à lui faire dire «c'est un partenaire fiable».

L'UE assure de son soutien l'Arménie avec l'octroi de prêts, l'envoi d'experts et d'observateurs à la frontière avec l'Azerbaïdjan. Seule la France, en envoyant des armes défensives, a pris la mesure du danger que coure Erevan face à Bakou, qui ne cache pas ses intentions d'ouvrir militairement le couloir du Zanguéour.

Les États-Unis, fidèles à leur politique dans le Caucase, aident les belligérants à aboutir à la signature d'un accord de paix, en apportant de l'aide politique aux uns et aux autres sans prendre partie. Ils ont suffisamment à faire dans le Proche-Orient.

De son côté, Israël maintient son alliance avec l'Azerbaïdjan et poursuit sa livraison d'armes à Bakou. Cela permet, en plus des rentrées de devises, au Mossad de maintenir des postes d'observation avancés vers l'Iran.

Restent le plus vieil ennemi des arméniens et des minorités en général, qu'elles soient chrétiennes ou non, digne héritier de l'empire ottoman, la Turquie. N'appelle-t-on encore les arméniens cachés et islamisés de Turquie «Les restes de l'épée»? Si la forme a changé, le fond est toujours le même. Il faut éradiquer les arméniens, ou à défaut, réduire au maximum l'Arménie.

Il n'est plus nécessaire de se salir directement les mains, Erdoğan dispose pour cela de son «toutou», son fidèle vassal Ilham Aliev. Objectif: ouvrir absolument le couloir du Zanguéour pour assurer la liaison Méditerranée-Asie centrale et réunir le monde turcique. Il faut dire que Ankara est passé maître dans la diplomatie en louvoyant aisément entre Occident et Russie. Aussi, Bruxelles avale tout cru son vernis civilisé, maintient toujours les négociations d'adhésion et lui donne un quitus dans son comportement envers l'Arménie. Pas belle la vie?

Reconnaissons toutefois que depuis quelques mois, le leader arménien se rend compte qu'il se fait «rouler dans la farine» par le trio Poutine-Aliev-Erdoğan.

TÉLÉVISION...

suite de la page F1

responsable ne peut pas prendre pour argent comptant des allégations faites par les forces de l'ordre ou les organes gouvernementaux sans vérifier les faits.

L'un de ces rapports présentait l'audio d'une conversation téléphonique mise sur écoute entre deux hommes s'exprimant dans le dialecte arménien distinct du Karabagh. Il traduisait incorrectement certaines parties de la conversation en affirmant qu'ils avaient été payés pour participer aux manifestations anti-Pachinian menées par l'archevêque Bagrat Galstanian. La chaîne, qui est dirigée par des fidèles de M. Pachinian, s'est excusée pour cette «faute de frappe» en juin.

Parmi les autres membres de l'organe de surveillance des médias figure Ara Shirinian, le chef du Conseil de la radiodiffusion publique, qui nomme les directeurs de la télévision et de la radio d'État. M. Shirinian s'est récusé lors de l'examen de la plainte de M. Beglarian afin d'éviter tout conflit d'intérêts. M. Shirinian n'a pas commenté les conclusions de l'organe de contrôle. Il a seulement indiqué qu'elles avaient été publiées sur le site Internet de son conseil.

(RFE/RL)

«ԲԱՍՏՐՄԱՃԵԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ»-Ի ԿՐԹԱԹՈՇԱԿ

PASDERMAJIAN FOUNDATION SCHOLARSHIP FONDATION PASDERMAJIAN BOURSE D'ÉTUDES

«Բաստրմաճեան Հիմնադրամ»-ի 2024-2025 ուսումնական տարեշրջանի համալսարանական կրթաթոշակի դիմումագրերը պիտի ընդունուին մինչեւ՝ 1 Նոյեմբեր 2024

Թեկնածուն պարտի ըլլալ՝

- Համալսարանական ուսանող՝ Պսակաւոր, Մագիստրոս կամ Դոկտորական աստիճանի:
- Յաջող իր ուսումնական արդիւնքներուն մէջ եւ գործունէայ տեղական եւ ի մասնաւորի հայկական կազմակերպութիւններէ եւ միութիւններէ ներս:
- Շրջանաւարտ՝ Մեծն Մոնթրէալի մէջ գործող հայկական երկրորդական վարժարանէ մը: Եթէ վարժարանը այդ ուսումնական տարեշրջանի ընթացքին երկրորդական 5րդ կարգ չունի, ուրեմն տուեալ վարժարանի բարձրագոյն կարգի աշակերտները՝ շրջանաւարտ կը նկատուին:

Բարեհաճեցէ՛ք 2024-2025 տարեշրջանի դիմումագրերը պատուիրել կապուելով հետեւեալ ե-նամակի հասցէին՝ pasdermajian.scholarship@gmail.com

Նկատի պիտի առնուին միայն լրիւ ամբողջացած եւ ե-նամակով ուղարկուած դիմումագրերը, պահանջուած փաստաթուղթերով :

ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ ԶՐՈՅՑՆԵՐ

Խօսքէն անդին

Հարց կը տրուի, թէ խօսքէն անդին ի՞նչ գործ կ'ընենք, կամ ի՞նչ գործ պիտի ընենք:

Եւ հարցադրումը կարծես կը միտի նսեմացնել խօսքը, առանց որուն ի հարկէ գործը չի կրնար գոյութիւն ունենալ:

Չէ՞ որ, ի սկզբանէ էր բանն...

Թէեւ այս իրականութիւն է կեանքի բոլոր մարդերուն մէջ, սակայն կեդրոնանանք հայ կեանքին, ազգային կեանքին վրայ:

Ճիշտ է, շատ կը խօսինք: Եւ բոլոր խօսքերը նոյնարժէք չեն: Անպայման իմաստուն խօսքեր ալ չեն: Սակայն կրնա՞նք առանց խօսքի անցնիլ գործի: Գործը ի՞նչ իմաստ կ'ունենայ, եթէ չէ առնչուած խօսքի մը, այսինքն նպատակի մը՝ կարիքի մը:

Ճիշտ է, առածը կ'ըսէ՝ քիչ խօսէ, շատ գործէ, իսկ միւս առածը՝ խօսքը առանց գործի մեռեալ է: Ասոնք ժողովրդական իմաստութեան ապացոյցներ են, որոնք սակայն վերապահութեամբ վկայակոչելու ենք, երբ մեր հարցերը կը քննարկենք:

Մեր պատմութեան ներկայ փուլին, հարցերու բարդութիւնը կը պատրաստէ, որ երկար մտածենք մեր անելիքին մասին: Այնքան ալ դիւրին չէ արագ կողմնորոշուիլ ու գործի անցնիլ:

Մեզ շրջապատող թէ՛ նիւթական եւ թէ՛ բարոյական պայմանները կը ստիպեն մեզ մանրակրկիտ քննութեան ենթարկել զանոնք եւ զգուշութեամբ յանգիլ եզրակացութիւններու: Մեր երկրին վրայ ամեն կողմէ կը բանեցուին ամեն տեսակ ճնշումներ՝ յարձակում, բռնադրակում, տնտեսական շրջափակում, նոյնիսկ մշակութային խեղաթիւրում, որոնք կը սահմանափակեն մեր քայլերը:

Այդ բացասական երեւոյթներուն արագ հակադրելով կրնանք աւելի բարդացնել մեր կացութիւնը, լուծելու տեղ աւելի անլուծելի դարձնել մեր խնդիրները:

Մեր հայրենիքի իրավիճակին կը վերաբերին այս մտահոգութիւնները առաջին հերթին:

Սակայն ինչ կը վերաբերի մեր համայնքային, քաղաքական, կազմակերպական կամ կրթամշակութային առօրեայ աշխատանքային հարցերուն, իրաւամբ մենք պարտաւոր ենք աւելի ազդեցիկ դառնալ, աւելի արագ շարժիլ, աւելի գործադրելի լուծումներ գտնել ու գործել: Եթէ չենք յաջողիր այդպէս ընելու, այդ չենք կրնար անվարան վերադրել մեր պայմաններուն, մեր շրջապատին: Մենք մեր մէջ փնտռելու ենք մեր զանգաղումներու, յապաղումներու եւ թերացումներու գլխաւոր պատճառները:

Եթէ չենք գտնար անհրաժեշտ մարդու՞ր, եթէ կը պակսի անհրաժեշտ նիւթու՞ր, մանաւանդ եթէ չունինք գործադրութեան յստակ ծրագիր, մենք միայն մե՛զ կրնանք այպանել:

Մեզ՝ գուցէ առաջին հերթին այն մարմինները, զորս ընտրած ենք եւ որոնց վստահած ենք մեր աշխատանքներու կազմակերպումը:

Սակայն անպայման նաեւ մեզ՝ շարքայիններս, անդամներս, համակիրներս ու մասամբ նորին, եթէ մենք չենք ընդառաջեր ստանձնելու մեզի առաջարկուող պարտականութիւնները, ձեռնարկները եւ այլն, եթէ չենք մասնակցիր կատարուող դրամահաւաքներուն, եթէ հեռու կը պահենք մենք մեզ մեր հաւաքական կեանքէն: Մարմինները անգոր կը մնան առանց հանրութեան, որ մենք ենք: Իսկ հանրութիւնն ալ պարտազանց կը մնայ իր իսկ մարմիններուն նկատմամբ:

Ուստի, ժողովներու մէջ թէ ժողովներէ դուրս, երբ իրաւամբ դիտել կու տանք, թէ խօսքէն անդին գործի չենք անցնիր, ամենէն առաջ մեզի՛ հարց տանք, թէ մե՛նք ինչ կրնանք ընել անձնապէս, ի՛նչ կրնայ ընել մեզմէ՛ իւրաքանչիւրը:

Եւ խօսքէն անդին՝ առաջին հերթին մե՛նք ըլլանք գործի անցնողը:

ՎՐԷԺ-ԱՐՄԷՆ «Դրօշակ», 08-2024

CAMAM

3401, Olivar Asselin Montréal, Qc H4J 1L5	397, boul. des Prairies Laval, Qc H7N 2W6	45 Hallcrown Place Willowdale, On M2J 4Y4
---	---	---

To donate online www.camam.org

«Հորիզոն»ի facebook-ի հարթակը Գանատայի մէջ ժամանակաւոր առցանց արգելափակուած ըլլալով, Գանատայի մեր Facebook-ի հետեւորդները կրնան իրագելուիլ «Հորիզոն»ի հրապարակումներուն՝ «Հայրենի Հորիզոն» նոր հարթակով. **Hayreni Horizon**

Արտերկրի մեր հետեւորդները կրնան հետեւիլ մեր սկզբնական հարթակին:

Chadir
Meat & Restaurant

T: 416-750-7404
T: 416-750-7400
1848 Lawrence Avenue E.
Scarborough, ON M1R 2Y4
E-mail: info@chadirmeatmarket.com

Sutton Group-Admiral Realty Inc., Brokerage
1206 Centre Street, Thornhill, Ontario L4J 3M0

Annie Varbedian
Sales Representative

Direct: (416) 918-3615
Office: (416) 739-7200
Fax: (416) 739-9367
annievarbed@hotmial.com
www.suttongroupadmiral.com

Vahram Pirjanian
President

2175 Sheppard Ave. East,
Suite 215, Toronto
Ontario Canada M2J 1W8
Tel: 416-497-0377
Fax: 416-497-0783
cell: 416-574-6704
info@MetrasShipping.com
www.MetrasShipping.com

ARZ
fine foods

The Essence of Mediterranean Gourmet Since 1989

Website: arzfinefoods.com
Email: info@arzfinefoods.com

Scarborough Location 1909 Lawrence Ave E, Scarborough, ON M1R 2Y6 (416) 755-5084	Mississauga Location 720 Bristol Rd W, Mississauga, ON L5R 4A5 (905) 502-9292
---	--

Haroot Sepan

T +1 (416) 900 8626
F +1 (416) 900 8659
C +1 (416) 939 1895

haroot@araratfoods.com
www.araratfoods.com

Ararat Trading (2002) Corp
5820 Kennedy Rd Mississauga,
ON L4Z 2C3 CANADA

hearing aid source

Andre Ayvazyan HIS B.A.S

andre@HearingAidSource.ca
416 754 4327 (HEAR)

Parkway Mall, 85 Ellesmere Rd., #65, Toronto, ON, M1R 4B9

Gary Chahinian President, Broker of Record
416-258-8892

Gabriel Chahinian Sales Representative
647-580-5818

The Diamond Realty

Cassandra Pharmacy Inc.

2040 Victoria Park Ave.
Toronto, Ontario
M1R 1V2

Pharmacists
Sarkis Balian
Vartan Balian
Maral Abdalian Balian

Tel. : 416.449.2040
Fax: 416.449.2048

ANI BAKERY
ԱՆԻ ՓՈՒԱՊԱՆ

Middle Eastern Pizza
Lahmajoun

ARSEN DABBAGHIAN

25 Howden Road, Unit #2
Scarborough, Ontario M1R 3C8
Tel: 416.285.7164

Ազգայնական սկսած է Արցախի «Մե՛նք ենք, մեր սարերը» յուշարձանը իրացնելու գործընթացը

Օրեր առաջ ատրպեյձանական «Քալչըր աֆ Ատրպեյձան» կայքը հրատարակեց Արցախի «Մե՛նք ենք, մեր սարերը» (Տատիկ-պապիկ) յայտնի յուշարձանի մասին յայտարարություն՝ նշելով որ անիկա կառուցուած է «Ատրպեյձանի Խանքենդի» քաղաքին մէջ 1967 թուականին եւ որ «Ատրպեյձանի բազմամշակութային եւ ազգային-կրօնական հանդուրժողականութեան բազմաթիւ օրինակներէն մէկն է»։ Այս մասին կը հաղորդէ «Մոնիւմենթ Ուաչ»-ը։

«Հանրայայտ է, որ յուշարձանը հայկական Արցախի ժամանակակից խորհրդանշաններէն մէկն է եւ որ ստեղծուած է իբրեւ նշան եւ խորհուրդ երկրամասի հայ ինքնութեան։ Աւանդական կեցուածքով եւ արտաքինով տարեց ամուսնական զոյգը հաւաստումն էր արցախահայերու պատմական անցեալին եւ ապագայի յոյսերուն։ Յոյսեր, որոնք այսօր ի դերեւ դարձած են Ատրպեյձանի հայաստան քաղաքականութեան պատճառով։ Յատուկ Հայաստանէն բերուած կարմիր տուֆով կերտուած կոթողի քանդակագործն է Սարգիս Պաղտասարեանը, իսկ ճարտարագետը՝ Եւրի Յակոբեանը։ Քանդակագործը իր աշխատանքը բնութագրած է հետեւեալ ձևով. «Յուշարձանը կը ներկայացնէ աւանդական տարագրով տարեց արցախցի ամուսիններ՝ ուս-ուսի, հպարտ ու անյողզող կեցուածքով ու սեւեռուն հայեացքով։ Կոթողը պատուանդան չունի, սակայն կարծես լեռնաբլուրը ճեղքուած է, եւ անոնք այդ ճեղքէն բարձրացած, կանգնած են՝ իրենց ոտքերը ամուր դրած հայերու հողին մէջ»։

Արցախի ամբողջական բռնազրաւուածն է քաղաքական ատրպեյձանական կողմը երկար ժամանակ գրեթէ չէր անդրադառնար այս յուշարձանին։ Յուշարձանին, որ Արցախի հայութեան ամէնէն վառ ու հանրայայտ խորհրդանշանն էր, չէին անդրադառնար եւ «չէին նկատեր» բռնազրաւուած Ստեփանակերտ այցելող ատրպեյձանցի լրագրողները, մետիագործիչները։ Միայն որոշ լրատուամիջոցներու մէջ կը հնչէին կարծիքներ, որ զայն պէտք է քանդել։

Վերջերս յատուկ այս յուշարձանին անդրադարձաւ բռնազրաւուած Ստեփանակերտը լուսաբանող Քեմարան Ռազմովարը, որուն հիմնական շեշտադրումը այն էր, որ յուշարձանը կանգնեցուած է խորհրդային տարիներուն, երբ Լեռնային Ղարաբաղի Ինքնավար Մարզը Ատրպեյձանի մաս էր, ինչ որ ըստ անոր կը նշանակէ, որ յուշարձանը կանգնեցուած է Խորհրդային Ատրպեյձանի պիւտճէէն յատկացուած գումարներով, ինչ որ կը նշանակէ, որ անիկա ատրպեյձանական է։

Այս շեշտադրումները կարեւոր են, որովհետեւ ատրպեյձանական կողմը իշխանած էր քարոզիչին միջոցով սկսած է յուշարձանը իւրացնելու հոլովոյթ, ուր կ'երեւին յուշարձանին վերաբերող թեզերը՝ անիկա կառուցուած է Պաքուի գումարներով, անիկա ատրպեյձանական է եւ անիկա ցոյց կու տայ հայերուն նկատմամբ Ատրպեյձանի իշխանութիւններուն հանդուրժողականութիւնը խորհրդային տարիներուն։

Յուշարձանին նկատմամբ Ատրպեյձանի վարած քաղաքականութիւնը ժառանգութեան իւրացման փորձ է, երբ ոչ միայն կը կտրուի հայկական պատկանելիութենէն, այլ նաեւ Ատրպեյձանի համար կը ստեղծէ բազմամշակութային եւ հանդուրժող երկրի կերպար։ Այսպիսի քաղաքականութեամբ Ատրպեյձանը կը խախտէ ՄԱԿ-ի 2005 թուականի Փարիզի մէջ որդեգրուած «Մշակութային Ինքնարտայայտման ձեւերու բազմազանութեան պաշտպանութեան եւ խրախուսման մասին» հռչակագիրը», կը գրէ «Մոնիւմենթ Ուաչ»։

Իշխանափոխութիւնը ազգային փրկութեան միջոց է

Իսրայէլ չ'աճապարեր աւարտել Կազախի պատերազմը։ Համաս ընդունեց ամերիկեան ծրագիրը, եւ սկսան պատերազմի աւարտը կանխորոշող բանակցութիւնները, որոնց հովանաւորները՝ Միացեալ Նահանգներ, Քաթար եւ Եգիպտոս, շատ լաւատես կը թուէին արդիւնքի մը հասնելու նախատեսութեամբ։ Քաթարի մէջ կայացող բանակցութիւններուն ըստեցաւ, որ յառաջընթաց արձանագրուած է. այս վստահութիւնը ունեցող Միացեալ Նահանգները սակայն անակնկալօրէն Իսրայէլ գործողեցիին արտաքին գործոց նախարար Էնթոնի Պրինքընը։ Ի՞նչ պատահած էր։ Մինչ Միացեալ Նահանգները կ'ուզէին պատերազմի աւարտը, իսրայէլեան կառավարութիւնը կ'ուզէ, պատանդներու փոխադարձ ազատագրումէն ու կարճատեւ զինադադարէ մը հետք, շարունակել պատերազմը, որ սպանդի մը վերածուած է՝ իր ամբողջութեան մէջ վերացնելու համար Համասը Կազախի մէջ։ Մինչեւ վերջին մարզը։ Հին պահանջ է։ Պատերազմը երկու նպատակ ունէր՝ պատանդներու ազատագրումը եւ Համասի ի սպառ չէզոքացումը. ըստ երեւոյթին, Էնթոնի Պրինքըն պիտի փորձէ համոզել Իսրայէլի վարչապետ Նեթանիահուն եւ իր ծայրայեղական կառավարութիւնը, որ քիչ մը ջուր խառնեն իրենց պահանջ-կոտորածներէն եւ բաւականանան քառասուն հազար զոհերով, որոնց ճնշող մեծամասնութիւնը անզէն բնակիչներ են, կիներ, մանաւանդ՝ երեխաներ։ Բանակցութիւններու երկրորդ փուլը, որ պէտք է կայանար Եգիպտոսի մէջ, յետաձգուեցաւ մինչեւ շաբաթավերջ։

Հիմա ամբողջ աշխարհը կը սպասէ, թէ ե՞րբ եւ ինչպէ՞ս պիտի հակազդեն Իրանն ու Հրդպալլան արդէն մոռացուած տրուած զոյգ ահաբե-

կումներուն։ Վերջինները որոշած էին համբերել՝ բանակցութիւնները մերժելու պատրուակ չտալու համար իսրայէլեան կառավարութեան։ Անպահով սպասողական վիճակը կը շարունակուի՝ մտահոգիչ կացութիւն մը ստեղծելով յատկապէս Լիբանանի մէջ, որուն կրնայ սպառնալ Կազախի պատերազմին նմանողութեամբ բռնկում մը։ Իսրայէլ կը սպառնայ, բայց լիբանանցիները անպահով պայմաններու տակ ապրելու երկար, շատ երկար փորձառութիւն ունին։

Ի՞նչ է դրութիւնը Հայաստանի մէջ։ Միջոցորտը կը շարունակէ արձակուրդային մնալ, հակառակ անոր որ շատերը արդէն վերադարձած են բնականոն աշխատանքի։ Սահմանի վերաբացման շուրջ բանակցութիւններ եղան. բանակցողները ճեմեցին Մարգարա վերանորոգուած կամուրջին վրայ, սակայն կամուրջը շարունակեց փակ մնալ։ Սահմանը վերաբանալու համար Թուրքիա կը պահանջէ, որ Հայաստան Ատրպեյձանի բոլոր պահանջներուն գոհացում տայ։ Պահանջներէն մէկը կը վերաբերէր «Զանգեզուր»-ի միջանցքին. Ատրպեյձան գիջում կատարած է ու միջանցքի բացումը դուրս հանած խաղաղութեան պայմանագրի պահանջներէն։ Ուշադրութիւն. չէ հրաժարած այդ պահանջէն, այլ սահմանագծման նման՝ վերածած է առանձին քննարկուող նիւթի։ Ասիկա կը նշանակէ, որ խաղաղութեան պայմանագիրը պիտի չլուծէ բոլոր տարակարծութիւնները, պիտի մնան առկա հարցեր ու բնականաբար՝ ճնշումի միջոցներ։

Երկրորդ պահանջը շատ աւելի ծանրակշիռ է. Ատրպեյձան կը պահանջէ, որ Հայաստանի Հանրապետութեան սահմանադրութենէն դուրս

բերուին պահանջատրութիւն բուրոյ նշումները, ինչպէս Արցախի՝ Հայաստանի միացման պահանջը եւ Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման ու հատուցման խնդիրը։ Այս երկուքը մաս կը կազմեն Անկախութեան հռչակագրին, որուն յղում կը կատարէ սահմանադրութիւնը։ Նիկոլ Փաշինեան յստակօրէն չէ արտայայտուած այս պահանջին մասին, սակայն սահմանադրութեան ամբողջական փոփոխութեան գաղափարը արժարժած ու յանձնարարած համապատասխան յանձնարումներն՝ գործադրութիւնը յետաձգելով մինչեւ 2027։ Կը նշանակէ, որ մինչեւ այդ թուականը թերեւս չունենանք խաղաղութեան պայմանագիր։

Ռուսիա անգամ մը եւս պատրաստակամութիւն կը յայտնէ Հայաստանի ու Ատրպեյձանի միջեւ բանակցութիւններուն նպաստելու։ Բանակցութիւնները այժմ տեղի կ'ունենան առանց միջնորդներու։ Արեւմուտքը այլեւս ընելիք չունի, պահանջեց նշաձողը իջեցնել, որ յանգեցաւ Արցախի ամբողջական գրաւման ու հայաթափումին։ Ռուսերը դիտեցին

կատարուող անիրաւութիւնը ու ոչինչի ձեռնարկեցին։ Նիկոլ Փաշինեան հնարեց իրական Հայաստանի գաղափարը, զոր հակադրեց պատմական Հայաստանին։ Հիմա ստեղծուած է կատարեալ փակուղի. իրական Հայաստանը, ձերբազատուած ամէն տեսակի պահանջ ու երազանքէ, պէտք էր խաղաղութեան խաչմերուկ դառնար, Փաշինեան գիջելով կ'ուզէր յաղթել, բայց գիջումներու վերջնական սահմանը դեռ չ'երեւիր։ Ատրպեյձան Հայաստանը կը համարէ Արեւմտեան Ատրպեյձան։ Փաշինեան համամիտ է ազերիական այս տեսլականին. չենք գիտեր։ Կը գիտնանք երեւի, երբ յաջողի սահմանադրական փոփոխութիւնը, որ սարբերու ետեւ չէ։

Արդար է պահանջել, որ դադարի այս գահալիժումը։ Հայութիւնը չի կրնար Ատրպեյձանի իշխանութիւնը փոխել, սակայն կրնայ կանգնեցնել Հայաստանի գիջումներու քաղաքականութիւնը՝ փոխելով իշխանութիւնը։ Իշխանափոխութիւնը ազգային փրկութեան միջոց է։ Պէտք է ուշացնել։

Տիգրան Ծիւպաշեան

ՎԱՐՁՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

Այսու կը տեղեկացնեմք, որ Մոնթրէալի մէջ, Daigle թաղամասին վրայ, 3 1/2 յարկաբաժին մը վարձու տրամադրելի է, Սեպտեմբեր 1-էն սկսեալ։ Յարկաբաժինը եռաբարկ առանձնատան (triplex) երրորդ յարկն է, կէս-կահաւորուած եւ նորոգուած է։ Յաւելեալ տեղեկութիւն ստանալու համար կրնաք հեռագրել Մակիին, 438 365 4730 հեռախօսահամարին։

<p>horizon</p> <p>HORIZON Hebdomadaire arménien Armenian Weekly Publié par / Published by Les Publications Arméniennes (1991) 3401, Olivar-Asselin Montréal, Québec Canada H4J 1L5</p>	<p>Abonnement annuel / Yearly subscription Canada 2e classe - 2nd class: \$80 plus applicable taxes 1re classe - 1st class: \$95 États-Unis / USA 1re classe - 1st class: \$95 US Ailleurs / Elsewhere 1re classe - 1st class: \$125 US</p>	<p>Administration / Publicité Sylvia Eshramdjian-Bachekjian (General Manager) Tél.: (514) 332-3757 E-Mail: sylvia@horizonweekly.ca</p> <p>Courrier de deuxième classe /No. 40065294 / Second class mail Dépôt légal: bibliothèques nationales du Québec et du Canada - ISSN 0708580X</p>	<p>Վարչ Խմբագիր՝ Վահագն Գարագաշեան Վարչական դասասխանաճու՝ Սիլվիա Էշրամճեան Աւագ խմբագիր՝ Վրէժ-Արմէն Արքիմեան Անգլերէն/Յրահատէլն Վիգէն Արա- համեան, Թիմա Սիլվաշեան Մրցագրիչ՝ Սոնա Թիթիգեան Ծանուցումներու ձեւաւորում՝ Լորի Խաչերեան</p>	<p>Financé par le gouvernement du Canada</p> <p>Funded by the Government of Canada</p> <p>Canada</p>
---	---	--	--	---

Grocery Store | Bakery | Butchery | Café | Catering

**Halal By Hand
Fresh Meat & Poultry**

NOW OPEN

**Mississauga
720 Bristol Road West,
ON, L5R 4A5
(905) 502 9292**

**Scarborough
1909 Lawrence Ave East
ON, M1R 2Y6
(416) 755-5084**

← Scan Here To Check Out
Our Weekly Flyer At
www.arzfinefoods.com

← Scan Here for Our
Catering Book At
www.arzfinefoods.com

For The Latest News And Deals Follow Us At:

www.arzfinefoods.com @arzfinefoods

KAREN

BARRY

GARO

ALEX

ARLENE

K A Z A N D J I A N

ACHAT|VENTE|FINANCE

RE/MAX 3000

IMMOBILIER
+
HYPOTHÈQUE

514 333 3000

CLASSÉS PARMIS LES MEILLEURS COURTIERIS RE/MAX AU NIVEAU MONDIAL

RANKED AMONGST THE HIGHEST PERFORMING RE/MAX BROKERS WORLDWIDE

- Karen Kazandjian, DA, courtier immobilier et hypothécaire agréé
- Barry Kazandjian, BA, courtier immobilier
- Garo Kazandjian, courtier immobilier
- Alex Kazandjian, courtier immobilier
- Arlene Der Chougassian, courtier hypothécaire

RE/MAX 3000 INC. AGENCE IMMOBILIÈRE ET CABINET HYPOTHÉCAIRE